debreceni
független Ujság
politikai napilap

CSÜTÖRTÖK, 1935 NOVEMBER 7. XXXI. ÉVFOLYAM 253. SZ. 6 fillér

Nem pártünnep

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt iktatja be a debreceni főbírák régi méltóságába dr. kölcsei Kölcsey Sándor polgármestert. — Bizonyára lesz elég kifejezése a lelkesedésnek ezen a közgyűlésen, hiszen a közgyűlés már egyszer úgy döntött, hogy nagy többségének bizalmát bírja dr. Kölcsey Sándor, most nem marad más feladata, mint díszes és hatásos külsőségek között kifejezni ezt a bizalmat.

Az ünneplés hangjai között talán nem is lesz alkalom arra, hogy feladata nagyságát juttassák az új polgármester eszébe. — Az öröm hangjai közzé nem illik annak a sok szomorúságnak, könnynek, nyomornak a jajja, aminek orvosa a debreceni polgármester kell, hogy legyen. A feltétlen bizalom kifejezésének értékét talán rontaná is az, hogyha a roppant feladat, szinte teljesíthetetlen tennivaló őszinte képét rajzolnák meg, amely feladat, amely tennivaló a debreceni polgármesteré. Lehet, hogy méltányos a közgyűlésnek az az esetleges álláspontja, hogy legyen ez a nap ünnep, zavartalan fényével erősítse meg csak a polgármester iránti bizalmat a város lakosságának legszélesebb rétegeiben, aminthogy bizonyára ez volt az intenciója annak az ellenzéki törvényhatósági bizottsági tagnak, aki a keddi közgyűlésen, a költségvetés kereteit tartotta alkalmasnak arra, hogy Debrecen ideális polgármesterének ideális programját vázolja fel.

Mi anyival is inkább hozzájárulnánk az általános bizalom kifejezéséhez, mert már a polgármesterválasztás előtt kijelentettük, — hogy az egyetlen alkalmas embert a debreceni polgármesteri szék betöltésére dr. Kölcsey Sándorban látjuk, mert egész férfinak ismertük meg egy szintén elég kényes tiszt betöltése alatt, gerinces, meggyőződéséhez hű és elvei mellett akkor is kitartó férfinek, ha azokat az elveket pillanatnyilag nem honorálja a vele szembenálló hatalom. A tiszta, áttekintő, rendszerező elme s az önálló gondolatot adó szellem is birtokában van Debrecen polgármesterének s — ami még mindnél fontosabb kellék — egyéni sorsa is olyan volt, hogy bizonyára inkább a nyomor és a szenvedés iránti fogékonyság, a jó és könyörületes szív lehet jellemzője, mint a szegénység sok panasza elől merev elzárkózás.

Igy, ha megengedhetjük mi magunknak, hogy a közbizalom kifejezéséhez a magunk szavával is csatlakozhassunk, éppen ez a részünkről megnyilvánult bizalom jogosít fel bennünket arra, hogy szóvátegyük azt, ami ebben a díszes ünnepségben disszonáns és intézhessünk egy kérést azoknak a nevében is Debrecen új polgármesteréhez, akik nem lesznek jelen az ünnepnek legalább egyik részén: a közgyűlés után következő díszebéden.

Ami ekörül az ünnep körül disszonáns, az, hogy azt a bizonyos díszebédet az egyik országos politikai párt rendezi a polgármester tiszteletére. Márpedig a polgármester nemcsak azé a párté, a NEP-é, hanem pártkülönbség nélkül Debrecen minden polgáráé és csak munkája elé gördít akadályokat, a díszebéd előtti közgyülésen kinyilvánított közbizalmat kevesbíti s fokozza le az, aki egy pártnak akarná kisajátítani a város legfőbb vezetőjét.

Mi nagyon jól tudjuk, hogy ez a meglepetés amennyire nem volt kellemes a város ellenzéki oldalon álló társadalmának, éppen annyira kellemetlenül érinthette magát az új polgármestert, akinek eddigi nyilatkozatai, de eddigi élete szerint is minden igyekezete a város jó, tehát pártpolitikától mentes vezetése. S éppen ezért — előre is tudva, hogy kérésünk teljes megértésre talál —, mint a debreceni ellenzéki gondolat egyik hivatott és megbizonyított sajtóorganuma, arra kérjük Debrecen új polgármesterét, hogy működésében sohase engedjen annak a — jóllehet talán jóindulatú — kísértésnek, amely egy politikai párt számára akarja őt, munkáját és népszerűségét is kisajátítani. Mert, amint nő esetleg a bizalom annak az egy pártnak a tagjai között, úgy kevesbbedik a többi politikai párt tagjaiban, akik pedig szintén a polgármester kormányzata alá tartoznak. Mi azoknak a bizalmát és szeretetét tolmácsoljuk dr. kölcsei Kölcsey Sándornak, akik ellenzéki pártállásuk miatt azon a díszebéden nem lehetnek jelen, de okvetlenül jelen lettek volna, hogyha a NEP vezetői megmaradtak volna azon az álláspontonon, amelyen Kölcsey Sándornak a polgármesteri székbe való meghívása is történt: politikai pártszempontoktól mentes, pártkülönbség nélküli alapon. Őszintén örvendtünk akkor, hogy ilyen felfogás érvényesül s bizonyosak voltunk benne: Kölcsey Sándor éppen azért vállalta el a díszes tisztség jelölésének terhét, mert pártkülönbség nélkül kérték fel reá, az a kérés tehát Debrecen város egész közvéleményének szava volt. És mert ebben bizonyosak voltunk, nem ünneprontás, hanem az ünnep kiegészítése részünkről, hogyha a díszebéden elhangzó szónoklatok mellé azoknak a bizalomnyilvánítását és üdvözletét is tolmácsoljuk, akik ebből a pártlakomából kénytelenek voltak kimaradni, de nem maradtak volna ki, hogyha a NEP ezúttal is lemond az önálló rendezésről, amint lemondott, amikor dr. Kölcsey Sándort pártkülönbség nélkül összeállott küldöttség kérte fel a jelölés vállalására. És beiktatása díszes ünnepén jegyezze meg Kölcsey Sándor, Debrecen polgármestere, hogy ennek a kimaradt ellenzéknek tárgyilagos, nagyobb része mindig kész lesz együtt dolgozni vele Debrecen város jövője érdekében, jelenje szebbétételére annak a tárgyilagos politikamentességnek az alapján, amelyen ő vállalta díszes, de nehéz és minden debreceni érték segítését megkövetelő tisztét.

Makaléból véres harc után kiverték az olasz előcsapatot

Az olasz hivatalos jelentés szerint az olaszok tartják a tegnap elfoglalt állásokat — Lemészárolták Guksza herceg hozzátartozóit és valamennyi harcosának családját — Menelik négus sírjából ástak ki a háboru folytatásához szükséges kincseket — Szankció alá es k a petroleum, szén és vas is

Addis-Abeba, november 6. Az abesszin hadvezetőség közli, hogy az olasz repülőgépek élénk tevékenységet fejtenek ki és az olasz seregeket Agula tájékán vonják össze, hogy egyesült támadást intézzenek Makalle ellen.

Ras Szejumnak parancsa van, hogy készüljön az ellenállásra és a Makalle körül emelkedő hegyláncolaton erősítse meg a hadállásait.

Megemlíti a jelentés, hogy az olaszok előnyomulását nagyban hátráltatja a szakadó eső és a nehéz terep. Az abesszin déli hadszíntérről az a jelentés jött, hogy az olasz repülőgépek többszáz bombát dobtak Gorahaj városára. Egy abesszin csapattest Doló felé menetel, hogy bekerítse az olasz csapatok szélső jobbszárnyát. Az ogadeni fronton az abesszin csapatok Dsidsiga körül gyülekeznek.

Róma, november 6. A sajtó- és propagandaügyi minisztérium 38. számú jelentése.

De Bono tábornok táviratozza: Elővédjeink behatolása az egész harcvonalon folytatódik.

Dankali vidékén osztagaink túljutottak Gabalán és Dato irányában nyomulnak előre.

Az első hadtest megszállotta Agulát és délre tolta ki járőreit.

A benszülött hadtest a Sallo hegyipatak völgye mentében halad előre.

A második hadsereg folytatja az eddigi megszállás körletének kibővítését.

A lakosság meghódolásának nyilvánításával fogadja csapatainkat.

A szomáli szakaszon hadoszlopaink folytatják tevékenységüket Ogadenben. A repülőgépek messzi vidékekre kiterjedő felderítő repüléseket végeznek.

BORZALMAS HARCOK MAKALLE KÖRÜL

Addis-Abeba, nvember 6. Az északi harctéren levő katonai szikratávíróállomásról Addis-Abebába érkezett távirat szerint Makalle körül borzalmas harc fejlő-

Ma utazom Édes mostoha! Vígszinház.

Székely, Győri és Morvai
Ferenc József út 67.
Uriszabóság és külön leges kész férfiruhák.
Szigorúan szabott árak! Takarékossági tag.

dött ki. Az olasz csapatok tegnap este rajtaütéssel megszállták a várost, éjszaka azonban az abesszin csapatok heves támadást intéztek a város ellen.

Másfélórai közelharc után az abesszinek újból birtokukba vették a várost.

Az olaszok visszavonulásuk során halottakat és sebesülteket hagytak a csatatéren. A távirat szerint Makalle körül súlyos harcok várhatók. Csaknem egyidejűleg a déli harctérről érkezett jelentések szerint az Uebi-Sebeli folyónál szintén nagy harcok dulnak. Az abesszin csapatok gépfegyverekkel védekeznek. Az abesszinek csütörtökre virradó éjjel ellentámadást akarnak végrehajtani.

Addis-Abeba, november 6. Hivatalos helyen kijelentették, hogy Makallét a végsőkig védeni fogják.

A négus a hadihelyzetről

Addis-Abeba, november 6. A császár a Német T. I. tudósítója előtt nyilatkozott a katonai helyzetről.

— Az olaszok — mondotta a négus — felvonultak a határon és előretöréseket hajtottak végre, melyek számukra területi nyereséggel jártak. Ezzel szemben az abesszin hadseregek még felvonulóban vannak. Az eritreai olasz csapatok támadásukat előbb az Akszum—Adua—Adigrát közti vonalon vitték előre. Ezt a 30 km-es szakaszt komolyabb harcok nélkül szállták meg, mert ezt a vidéket, parancsomra, kiürítették. Az olaszok, akik hadműveleteiket mindig légibombázással és tűzérségi tűzzel kísérik, az Adua—Akszum—Adigrat vonal elérése után beásták és elsáncolták magukat.

Október 5. óta nem fejlődtek ki nagyobb csapatmozdulatok. A helyzet fejlődésétől függ, hogy mikor avatkoznak be nagyobb erővel abesszin seregek.

Csapataink veszteségeit csak akkor tudjuk majd megállapítani, ha részletes jelentések érkeznek az egyes csapatparancsnokoktól. A szomáli harctéren az olasz csapatok eddig nem jutottak túl az Ual-Ual—Geledi—Gerlogub vonalon. Gorahai még birtokunkban van. A Danakil vidéken véghezvitt olasz vállalkozások katonai szempontból csaknem teljesen értéktelenek.

Addis-Abeba, november 6. Az abesszin kormány hivatalos közleménye jelenti, hogy november hó 5-én este az eritreai Zegui vezetése alatt nagy olasz felderítő csoport nyomult Makalle városába, amelyet teljesen elhagytak az abesszin csapatok.

Az éjszaka folyamán az abesszinek heves támadást intéztek a Makalleban tartózkodó olaszok ellen és kényszerítették őket, hogy a várost elhagyják.

Az olaszok 10 halottat és 4 foglyot vesztettek. Az abesszinek soraiból ketten meghaltak és ketten megsebesültek.

Addis-Abeba, november 6. Mint az ogadeni harctérről jelentik, az olaszok folytatják előnyomulásukat a Vebbe és Sebeli környékén, ahol elkeseredett harcok folynak.

Olasz hivatalos jelentés: Megtartottuk állásainkat

Asmara, november 6. (Olasz-keletafrikai szólgálat.) Az olasz előőrsök folytatják megfigyelő munkájukat Makalle környékén.

Tegnap elfoglalt állásukat az olasz csapatok megtartották, sőt több helyen az előre megállapított célpontokon túl haladtak.

Az Abessziniában az olasz csapatok által eddig megszállt területet 18.750 négyzetmérföldre becsülik. Makalle meghódításával a tulajdonképeni Abesszinának mintegy nyolcadrésze került olasz fennhatóság alá.

Haussien, november 6. (Olasz-keletafrikai szolgálat.) Ma több benszülött előkelőnég jelent meg Pirzio Biroli tábornok főhadiszállásán s bejelentették meghódolásukat.

Assab, november 6. (Olasz-keletafrikai szolgálat.) Danakil tartományból érkezett jelentések szerint az olasz lovasság a Musszali hegy közelében folytatja előnyomulását.

Olasz repülők ma egész alacsonyan elrepültek Aussza felett.

A benszülöttek római köszöntéssel, felemelt karral üdvözölték a repülőket.

FELNYITOTTÁK MENELIK NÉGUS SIRJÁT A KINCSEIÉRT

Páris, nov. 6. Az Intransigeant külön tudósítója táviratozza lapjának Addis-Abebából, hogy ma délelőtt nyitották fel Menelik császár sírboltját, amely Menelik híres kincsét tartalmazza. Menelik utolsó órájában fontos utasításokat adott, hogy vagyonával mi történjék halála után. Meghagyta, hogy

kincsét rejtsék el síremléke alá és azt csak akkor szabad kiásni, ha a hazát nagy veszély fenyegeti.

Menelik császár sírboltjának 40 cm. vastag vasrúdakkal összeerősített ajtaját dinamittal kellett felrobbantani s csak úgy tudtak lejutni akoporsóhoz. Hivatalos értesítés szerint

Menelik mintegy 8 millió tallért hagyott hátra, ami kb. 40 millió francia franknak felel meg.

A hagyatékában levő arany-, ezüst- és platinarúdakat 135 millió frank értékre becsülik.

VÉRBOSSZU

Róma, november 6. A Popoli il Roma haditudósítója jelenti Aduából, hogy

nemcsak az elpártolt Ras Guksza családját és hozzátartozóit öldösték le az abesszinek, hanem valamennyi harcosának családtagjait is.

Több szökevény abesszin katona hírül hozta Aduába, hogy kétezer asszonyt és mintegy 4000 gyermeket mészároltak le az abesszinek bosszúból azért hogy férjük, illetőleg apjuk áruló lett. A mészárlás Makallében történt. Ras Guksza utóda, Asfaussen tigrei kormányzó megbízta alvezérét Uollot, az egyik törzsfőnököt, hogy embereivel terelltesse össze az árulók családtagjait Tigre tartomány falvaiból Makaléba, ott azután leöldösték a szerencsétleneket.

BOMBÁT TALÁLTAK A NÉGUS PALOTÁJÁBAN

Róma, november 6. Aszmarából jelentik, hogy Hailé Szelasszié császár palotájának magánlakosztályában Addis-Abebában bombát találtak. Abesszin hivatalos helyről közlik, hogy a bombát kétségtelenül olasz »ügynök« helyezte el a négus szobájában, akit meg akart ölni.

— **Agyvértódulás**, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás és az emésztőcsatornán át történő mérgeződés mindenféle jelenségénél — öregnek és fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi.

A megtorló rendszabályok — kölcsönös segítségnyujtás nélkül

Genf, november 6. A 18-as bizottság ma délután ülést tartott, mely öt határozati javaslatot fogadott el. Ezek a következők:

1. Elfogadják az úgynevezett kanadai erőfeszítésekre vonatkozó határozati javaslatot, amelynek értelmében

a petroleum, vas és szén a szankciók alá esnek.

2. Határozati javaslatot fogadott el az átmnő keereskedelemre vonatkozólag. Ennek értelmében a Népszövetség tagállamai kötelezik magukat, hogy megteszik a szükséges lépéseket arra, hogy a büntető rendszabályokban megtiltott áruk rendeltetési helyét a hatalmukban álló minden eszközzel ellenőrízzék. 3. A most érvényben levő szerződésekre vonatkozó határozat kimondja, hogy csak az október 19-én teljesen kifizetett szerződések hajthatók végre. 4. A clearing-szerződésekre vonatkozó határozat értelmében nov. 18-tól kezdődőleg

tilos Olaszország részére clearing számla javára való minden szállítás.

Minden érvényben levő clearing-szerződést felfüggesztenek november 18-ával. Azok az importáló kereskedők pedig, akik kifizetett olasz árut kapnak, az ellenértéket »nemzeti pénztárba« fizetik be, amelyből azután az Olaszországba szállító kereskedőt fizetik ki. 5. Könyveket, ujságokat, folyóiratokat, térképeket Olaszországból minden államba továbbra is be lehet szállítani.

Genf, november 6. A 18-as bizottság ülése este fél 9 óra tájban ért véget.

Feltünő volt, hogy

a 18-as bizottság mai ülésén nem terjesztették elő a kölcsönös segélynyujtásról szóló határozati javaslatot.

Az elnök kijelentette, hogy a határozati javaslat életbeléptetésével várni kell a megtorló rendszabályok végrehajtásáig.

A gloucesteri herceg esküvője szerény keretek között — nagy pompával

London, november 6. Gloucester hercege, az uralkodó pár harmadik fia ma tartotta esküvőjét Lady Alice Scott-Montagu-Doglas-szel. Miután a menyasszony — atyjának, Buccleuch hercegnek halála folytán — mély gyászban volt, az esküvőt az eredeti tervektől eltérően szükebbkörű családi ünnep alakjában a Buckingham-palota kápolnájában tartották, pusztán 120 vendég jelenlétében és a meghivókat a gyász jeléül fekete korona díszítette.

A Buckingham-palotában a kápolnát, az ebédlőtermet is tizezer hófehér és bíborpiros rózsa díszítette. A menyasszony négylovas udvari, üveges díszhintóban hajtatott családja londoni palotájából a Buckingham-palotába fivére, Buccleuch új hercege kíséretében, aki a násznagy szerepét töltötte be. A Buckingham-palota főkapujánál a menyasszonyt rózsaszín szatenruhás nyolc nyoszolyóleány fogadta, élükön Erzsébet és Margit királyi hercegnőkkel, a yorki hercegi pár leánykáival.

A menet orgonabúgás közben a kápolnába vonult, ahol már várakozott az uralkodópár, a huszárőrnagyi díszegyenruhába öltözött vőlegény, a királyi család több tagja, sok miniszter és az udvartartás személyzete. Az uralkodópár mellett a menyasszony özvegy édesanyja, a norvég királyné, továbbá György görög herceg foglalt helyet.

A szertartást London püspöke vezette be, majd a canterburyi érsek kivette a jegyespártól az esküt és a házassági fogadalmat, majd rájuk adta az első egyházi áldást. A szertartás során a menyasszony engedelmességet is fogadott. Ezután MacLeon dr., a skót egyház primása imát mondott és megáldotta az ifjú párt.

Utána az ifjú pár a kápolna előcsarnokában aláírta a két házassági anyakönyvet: a rendes polgári anyakönyvet és a királyi család külön lajstromát.

Esküvő után az ifjú pár a Buckingham-palota erkélyén fogadta az ujjongó tömeg üdvözlését.

Az esküvőt villásreggeli követte a nagy ebédlőteremben, ahol a híres winddsori arany evőkészlettel terítettek. A zegyetlen pohárköszöntőt maga a király mondotta az ifjú pár egészségére. Régi angol szokás szerint az ujdonsült menyecske vágta fel férje segítségével a hat láb magas, 75 kilogram súlyú hatalmas lakodalmas tortát.

Lakoma után az ifjú pár udvari díszhintóban, testőrlovasság díszkíséretével a Szent Pongrác pályaudvarra hajtatott. Az ifjú hercegi pár mézesheteinek első állomása a Kettering melletti Boughton-kastély.

Már az automata telefonra is kiveteték hálójukat a tolvajok

A Péterfia utca 61. számú ház előtt levő telefon automata pénzszekrényét a zelmult éjszaka ismeretlen tettesek leszerelték és elvitték. A szekrényben 7 pengő körüli összeg volt, amit a tolvajok kiszedtek, majd a szétszerelt szekrény darabjait részben a Magoss György téren, részben a Nyugati utcán elhajigálták. A vakmerő tolvajoknak már nyomában van a rendőrség.

Szűcs munkáját
olcsón, jól végzi
KATONA szűcs
Arany Bika udvar
József kir. herceg u. 1.

Hóman miniszter a lengyel magyar szellemi érintkezés megszilárdításáról

Varsó, nov 6. Hóman miniszter kíséretével ma reggel részvett a lengyer-magyar szellemi együttmüködés albizottságának ülésén. Itt Chilinszky lengyel kuluszminiszter üdvözölte a magyar vendégeket. Hóman miniszter válaszában többek között ezeket mondotta:

— A magyar történeti kutatásaim alapján meggyőződéssel hiszem és valjom, hogy nemzeteink a maguk szellemi életében történeti szükségszerüséggel vannak egymásra utalva s ezért a legnagyobb határozottsággal jelenthetem ki, hogy mindent el fogok követni a lengyel-magyar szellemi érintkezés megszilárdítására és állandósítására.

A miniszter végül bejelentette, hogy a közeljövőben 2 fontos pozitiv tény fogja jelezni a magyar-lengyel szellemi közeledést. Az első fontos tény a lengyel-magyar szótár közeli megjelentetése lesz, a másik pedig a varsói magyar művészeti kiállítás, valamint a budapesti lengyel művészeti kiállítás megnyitása.

Állami monopólium bérbeadása, mint alap a külföldi adósságok rendezésére

A 200 holdon felüli birtokosokat ki kellene zárni az adósvédelemből

Budapest, november 6. A Ház mai ülését 4 órakor nyitotta meg Korniss Gyula elnök. Bejelentette, hogy gróf Festetics Sándor összeférhetetlenségi bejelentést tett önmaga ellen, majd áttértek a gazdaadósságok rendezését elősegitő egyes intézkedésekről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Eckhardt Tibor helyesnek tartja, hogy a pénzügyminiszter abban jelölte meg a javaslat célját, hogy a gazdán segíteni kell. Veszedelmesnek tartja, hogy ezt a rendezést, mint végleges rendezést tüntetik fel, mert a bankoknak ez jogcímet ad arra, hogy likvidáló eljárást indítsanak meg.

Fabinyi miniszter: Ezt nem engedjük meg!

Eckhardt Tibor: A javaslat 55.000 gazdánál teremt végleges rendezést, ellenben nyitva hagyja a kérdést 570.000 gazdánál, tehát

a teljes nyugalmi helyzetre vonatkozó kormányigéretből csak 10 százalékot váltottak be.

A 10 holdon aluli gazdák nyugalmi helyzete is csak látszólagos, mert a kötvényesítés után 50 esztendőre vállalt a gazda magas terhet és végeredményben többet fog fizetni, mint azelőtt.

Fabinyi miniszter: A csekély különbség csak az, hogy a három hónap helyett 50 évre osztódik el az a teher.

Létay Ernő: Megmarad a föld.

Eckhardt Tibor:

Az ország 16 millió hold földjéből 10.2 millió hold még mindig nincs eladósodva, e: nyujthatna fedezetet a befagyott rövidlejáratú hitelek kötvényesítésére.

Farkas Géza:

Ugy van! Nem közpénzekből kell az ilyesmit fedezni!

Eckhardt Tibor: Bethlen István gróf kamatleszállítási javaslata méltányos és megvalósitandó. Hangoztatta, hogy a kapitalizmus nem jelentheti a kíméletlen profitpolitikát, hanem szociális tartalommal telitendő meg. Sürgette az ország adósságainak pontos megállapítását és felvetette azt az ötletet, hogy

esetleg valamilyen állami monopolium bérbeadásával teremtsük meg az alapot külföldi adósságaink rendezéséhez.

A LEBOSz-adósok dolgát is el lehetne intézni azzal, hogy a gyufakölcsönkötvényeket 30—35 százalékos árfolyamon visszaváltjuk.

Krüger Aladár rámutatott arra, hogy a javaslat nem juttat nemzeti ajándékot sem az adósnak, sem a hitelezőnek, a kényszerítő viszonyok között elkerülhetetlen a magánjogba való beavatkozás.

Takács Ferenc rámutatott a munkásosztály szomorú helyzetére.

A kétszáz holdon felüli birtokosokat ki kellene zárni az adósvédelemből, viszont el kellene követni mindent, hogy megmentsük a törpe- és kisbirtokosokat.

A törpebirtokosok számára, akik annak idején kimaradtak a védettségből, biztosítani kellene, — mint maximumot — az 5 százalékos kamatfizetést.

Az ülés 8 órakor ért véget.

Fegyelmi és miniszteri vizsgálat Szolnok vezetősége ellen

Szolnok, nov. 6. A belügyminiszter megbizásából tegnap Szolnokra érkezett dr. *Palásthy* Ferenc osztálytanácsos, szigorú vizsgálatot indított a javadalmi hivatalban észlelt szabálytalanságok ügyében. A vizsgálatot kiterjesztették a városi költségvetés és zárszámadás tételein kívül a város valamennyi üzemének, a javadalmi hivatalnak s a szegénypénztárnak ügyvitelére is. E vizsgálattal karöltve egy másik vizsgálat is folyik a városban. Az alispán ugyanis fegyelmi vizsgálatot rendelt el a fentiek tisztázása végett dr. *Tóth* Tamás polgármester, *Sárközy* György városi tanácsnok és *Gyakisz* főszámvevő ellen.

Eltemették Radnai Miklóst, az Operaház tragikusan elhunyt igazgatóját

Budapest, nov. 6. Az Operaház előcsarnokának Lotz-freskós, márványfalú árkádjai gyászba öltöztek az éjjel. Ma reggel felravatalozták itt, e szomorú gyászpompában a magyar Operaház tragikus körülmények között elhunyt igazgatóját, Radnai Miklóst.

A főváros zenét kedvelő népe már kora reggel elkezdte utolsó zarándokútját a koporsó elé. Tizenkettő előtt néhány perccel érkezik meg P. *Farkas Ulberich*, fényes papi segédlettel. A távollevő kultuszminisztert *Tasnády Nagy* András államtitkár és ifj. *Wlassics* Gyula báró képviselik. *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter is megjelent a gyászszertartáson, valamin *Kornis* Gyula. A kultuszminisztérium művészeti ügyosztályát vitéz *Hász* Aladár miniszteri tanácsos képviselte.

A Színpadi Szerzők és Zeneszerzők Szövetsége, a Budapesti Színigazgatók Szövetsége és a zösszes színházi testületek képviseltették magukat a temetésen. Az Operaház művészei és tisztviselői is teljes számban megjelentek a temetésen.

Pontban tizenkét órakor kezdődött a temetési szertartás. Az Operaház zenekara Rékai Nándor vezényletével a Tristan és Izolda előjátékát játszotta el. Majd a férfikar énekelte el Roubal Vilmos vezényletével és Báthy Anna közreműködésével A végzet hatalmának barátkórusát.

Ezután következett a gyászszertartás. P. *Farkas* Ulberich végezte a szertartást, a kórus felletelt az operaházi férfikar énekelte.

Márkus László rövid, könnyeshangú beszédben búcsúzott az elhunyt igazgatótól, összes munkatársai nevében.

Dohnányi Ernő főigazgató a Zeneművészeti Főiskola és annak tanári nevében búcsúzott Radnai Miklóstól. *Németh* Antal az Operaház testvérének, a Nemzeti Színháznak gyászát tolmácsolta. *Fellener* Alfréd az Operabarátok Egyesületének nevében búcsúzott Radnai Miklóstól.

A beszédek után ismét felhangzott az emeleten a rejtett zenekar hegedűinek búcsúzó fájdalma. Failoni vezényletével az operaházi zenekar játszott részleteket a Tristan és Izoldából.

Majd ünnepi lassúsággal hat, feketébe öltözött férfi megindult a koporsóval, utána az özvegy súlyos gyászban és a fia, ifj. Törs Tibor.

Egy órakor indult meg a temetési menet az Operaház elől, a kerepesi temetőbe, ahol a székesfőváros által adományozott díszsírhelyen temették el Radnai Miklóst. A sírnál *Huber* Károly Halálának éjszakája kezdetű kórusát adta elő az operaházi kar *Roubál* Vilmos vezényletével.

Időjóslás

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 4.5, maximum 6.8, este 6 órakor a hőmérséklet 6.5 fok, a tengerszinére átszámított légnyomás pedig 764.4 mm. erősen emelkedő irányzattal.

Prognózis: *Ködös, borult, több helyen ködszitálás, a hőmérséklet lassan sülyed.*

KAPTUK: ADJUK

A nyilastelepiek vegyék igénybe az autobuszjáratot

Kaptuk a következő nyilt levelet:

A Nyilastelep és környéke közönségéhez

Sok kívánságnak eleget téve a városi közgyülés előtt, a polgármester úr megértő magatartása és segítsége folytán kivittük, hogy a nyilastelepi autóbusz ismét üzembe álljt.

Remélve most már, hogy az újabb kívánság, a tarifa leszállítás és villamosra való átszállás is meg lesz.

Felkérem az érdekelt nagyközönséget, hogy amennyire lehet, vegye igénybe az autóbuszjáratot, mert amennyiben az érdeklődés az esetleges leszállítás után is csekély lesz, úgy e három próbahónap letelte után az autóbuszjárat meg fog szünni.

Pataky József
törvh. biz. tag.

Kisfogyasztású autobuszok biztositják a rentabilitást

A HÉV Igen Tisztelt Igazgatóságának.
Mélyen Tisztelt Igazgató Ur!

Ne vegye rossz néven, hogy itt, a nyilvánosság előtt kérem fel teljesithető kívánságokra, közérdekből.

A helyi vasút, a városi közgyülésen (júl. 5-én) elhangzott interpellációmra ismét üzembe állitotta háram hónapi próba időre a Nyilastelepi autóbuszjáratot.

Sajnos, nincs köszönet benne, mert a mai gazdasági viszonyokhoz képest — drága a viteldij.

Elhiszem, hogy a Helyi Vasútnak így sem rentábilis a járatok fenntartása, de a köztemető és strandfürdői forgalom emelkedése valószinűleg megengedi ezt a kis áldozatot, a nagyközönség érdekében.

Nagymértékben csökkentené e járat üzemköltségét, ha a jelenlegi nagy motorú autóbuszok helyett, kismotorú és kisfogyasztású kocsik állittatnának be, ugyanúgy, amint Szolnokon van.

Kérem az igen tisztelt és megértő Igazgató ágot, ha már ezt a három hónapot rászánta a kisérletre, próbálja meg azt, hogy szállitsa le a viteldijat 16 fillérre és olyan jegyek legyenek a vonaljegyek, hog yazzal a nagyközönség átszállhasson a villamosra minden ráfizetés nélkül. Egyben egy kis propagandát kellene kifejteni az összes helybeli lapokban.

Nem hinném, hogy a siker így elmaradna, sőt a HÉV forgalma ezzel is megnövekedne.

Telies tisztelettel:

Pataky József
törvh. biz. tag.

Székely, Győri és Morvai
Ferenc József út 67.
Uriszabóság és külön leges kész férfiruhák.
Szigorúan szabott árak! Takarékossági tag.

dött ki. Az olasz csapatok tegnap este rajtaütéssel megszállták a várost, éjszaka azonban az abesszin csapatok heves támadást intéztek a város ellen.

Másfélórai közelharc után az abesszinek újból birtokukba vették a várost.

Az olaszok visszavonulásuk során halottakat és sebesülteket hagytak a csatatéren. A távirat szerint Makalle körül súlyos harcok várhatók. Csaknem egyidejűleg a déli harctérről érkezett jelentések szerint az Uebi-Sebeli folyónál szintén nagy harcok dulnak. Az abesszin csapatok gépfegyverekkel védekeznek. Az abesszinek csütörtökre virradó éjjel ellentámadást akarnak végrehajtani.

Addis-Abeba, november 6. Hivatalos helyen kijelentették, hogy Makallét a végsőkig védeni fogják.

A négus a hadihelyzetről

Addis-Abeba, november 6. A császár a Német T. I. tudósítója előtt nyilatkozott a katonai helyzetről.

— Az olaszok — mondotta a négus — felvonultak a határon és előretöréseket hajtottak végre, melyek számukra területi nyereséggel jártak. Ezzel szemben az abesszin hadseregek még felvonulóban vannak. Az eritreai olasz csapatok támadásukat előbb az Akszum—Adua—Adigrát közti vonalon vitték előre. Ezt a 30 km-es szakaszt komolyabb harcok nélkül szállták meg, mert ezt a vidéket, parancsomra, kiürítették. Az olaszok, akik hadműveleteiket mindig légibombázással és tűzérségi tűzzel kísérik, az Adua—Akszum—Adigrat vonal elérése után beásták és elsáncolták magukat.

Október 5. óta nem fejlődtek ki nagyobb csapatmozdulatok. A helyzet fejlődésétől függ, hogy mikor avatkoznak be nagyobb erővel abesszin seregek.

Csapataink veszteségeit csak akkor tudjuk majd megállapítani, ha részletes jelentések érkeznek az egyes csapatparancsnokoktól. A szomáli harctéren az olasz csapatok eddig nem jutottak túl az Ual-Ual—Geledi—Gerlogub vonalon. Gorahai még birtokunkban van. A Danakil vidéken véghezvitt olasz vállalkozások katonai szempontból csaknem teljesen értéktelenek.

Addis-Abeba, november 6. Az abesszin kormány hivatalos közleménye jelenti, hogy november hó 5-én este az eritreai Zegui vezetése alatt nagy olasz felderítő csoport nyomult Makalle városába, amelyet teljesen elhagytak az abesszin csapatok.

Az éjszaka folyamán az abesszinek heves támadást intéztek a Makalleban tartózkodó olaszok ellen és kényszerítették őket, hogy a várost elhagyják.

Az olaszok 10 halottat és 4 foglyot vesztettek. Az abesszinek soraiból ketten meghaltak és ketten megsebesültek.

Addis-Abeba, november 6. Mint az ogadeni harctérről jelentik, az olaszok folytatják előnyomulásukat a Vebbe és Sebeli környékén, ahol elkeseredett harcok folynak.

Olasz hivatalos jelentés: Megtartottuk állásainkat

Asmara, november 6. (Olasz-keletafrikai szolgálat.) Az olasz előőrsök folytatják megfigyelő munkájukat Makalle környékén.

Tegnap elfoglalt állásukat az olasz csapatok megtartották, sőt több helyen az előre megállapított célpontokon túl haladtak.

Az Abessziniában az olasz csapatok által eddig megszállt területet 18.750 négyzetmérföldre becsülik. Makalle meghódításával a tulajdonképeni Abesszinia nyolcadrésze került olasz fennhatóság alá.

Haussien, november 6. (Olasz-keletafrikai szolgálat.) Ma több benszülött előkelőség jelent meg Pirzio Biroli tábornok főhadiszállásán s bejelentették meghódolásukat.

Assab, november 6. (Olasz-keletafrikai szolgálat.) Danakil tartományból érkezett jelentések szerint az olasz lovasság a Musszali hegy közelében folytatja előnyomulását.

Olasz repülők ma egész alacsonyan elrepültek Aussza felett.

A benszülöttek római köszöntéssel, felemelt karral üdvözölték a repülőket.

FELNYITOTTÁK MENELIK NÉGUS SIRJÁT A KINCSEIÉRT

Páris, nov. 6. Az Intransigeant külön tudósítója táviratozza lapjának Addis-Abebából, hogy ma délelőtt nyitották fel Menelik császár sírboltját, amely Menelik híres kincsét tartalmazza. Menelik utolsó órájában fontos utasításokat adott, hogy vagyonával mi történjék halála után. Meghagyta, hogy

kincsét rejtsék el síremléke alá és azt csak akkor szabad kiásni, ha a hazát nagy veszély fenyegeti.

Menelik császár sírboltjának 40 cm. vastag vasrúdakkal összeerősített ajtaját dinamittal kellett felrobbantani s csak úgy tudtak lejutni akoporsóhoz. Hivatalos értesítés szerint

Menelik mintegy 8 millió tallért hagyott hátra, ami kb. 40 millió francia franknak felel meg.

A hagyatékában levő arany-, ezüst- és platinarúdakat 135 millió frank értékre becsülik.

VÉRBOSSZU

Róma, november 6. A Popoli il Roma haditudósítója jelenti Aduából, hogy

nemcsak az elpártolt Ras Guksza családját és hozzátartozóit öldösték le az abesszinek, hanem valamennyi harcosának családtagjait is.

Több szökevény abesszin katona hírül hozta Aduába, hogy kétezer asszonyt és mintegy 4000 gyermeket mészároltak le az abesszinek bosszúból azért hogy férjük, illetőleg apjuk áruló lett. A mészárlás Makalléban történt. Ras Guksza utóda, Asfaussen tigrei kormányzó megbízta alvezérét Uollot, az egyik törzsfőnököt, hogy embereivel tereltesse össze az árulók családtagjait Tigre tartomány falvaiból Makaléba, ott azután leöldösték a szerencsétleneket.

Szűcs munkáját
olcsón, jól végzi
KATONA szűcs
Arany Bika udvar
József kir. herceg u. 1.

BOMBÁT TALÁLTAK A NÉGUS PALOTÁJÁBAN

Róma, november 6. Aszmarából jelentik, hogy Hailé Szelasszié császár palotájának magánlakosztályában Addis-Abebában bombát találtak. Abesszin hivatalos helyről közlik, hogy a bombát kétségtelenül olasz »ügynök« helyezte el a négus szobájában, akit meg akart ölni.

— **Agyvértódulás**, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás és az emésztőcsatornán át történő mérgeződés mindenféle jelenségénél — öregnek és fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi.

A megtorló rendszabályok — kölcsönös segítségnyujtás nélkül

Genf, november 6. A 18-as bizottság ma délután ülést tartott, mely öt határozati javaslatot fogadott el. Ezek a következők:

1. Elfogadják az úgynevezett kanadai erőfeszítésekre vonatkozó határozati javaslatot, amelynek értelmében

a petroleum, vas és szén a szankciók alá esnek.

2. Határozati javaslatot fogadott el az átmnő keereskedelemre vonatkozólag. Ennek értelmében a Népszövetség tagállamai kötelezik magukat, hogy megteszik a szükséges lépéseket arra, hogy a büntető rendszabályokban megtiltott áruk rendeltetési helyét a hatalmukban álló minden eszközzel ellenőrízzék. 3. A most érvényben levő szerződésekre vonatkozó határozat kimondja, hogy csak az október 19-én teljesen kifizetett szerződések hajthatók végre. 4. A clearing-szerződésekre vonatkozó határozat értelmében nov. 18-tól kezdődőleg

tilos Olaszország részére clearing számla javára való minden szállítás.

Minden érvényben levő clearing-szerződést felfüggesztenek november 18-ával. Azok az importáló kereskedők pedig, akik kifizetett olasz árut kapnak, az ellenértéket »nemzeti pénztárba« fizetik be, amelyből azután az Olaszországba szállító kereskedőt fizetik ki. 5. Könyveket, ujságokat, folyóiratokat, térképeket Olaszországból minden államba továbbra is be lehet szállítani.

Genf, november 6. A 18-as bizottság ülése este fél 9 óra tájban ért véget.

Feltünő volt, hogy

a 18-as bizottság mai ülésén nem terjesztették elő a kölcsönös segélynyujtásról szóló határozati javaslatot.

Az elnök kijelentette, hogy a határozati javaslat életbeléptetésével várni kell a megtorló rendszabályok végrehajtásáig.

A gloucesteri herceg esküvője szerény keretek között — nagy pompával

London, november 6. Gloucester hercege, az uralkodó pár harmadik fia ma tartotta esküvőjét Lady Alice Scott-Montagu-Douglas-szel. Miután a menyasszony — atyjának, Buccleuch hercegnek halála folytán — mély gyászban volt, az esküvőt az eredeti tervektől eltérően szükebbkörű családi ünnep alakjában a Buckingham-palota kápolnájában tartották, pusztán 120 vendég jelenlétében és a meghivókat a gyász jeléül fekete korona díszítette.

A Buckingham-palotában a kápolnát, az ebédlőtermet is tizezer hófehér és biborpiros rózsa díszítette. A menyasszony négylovas udvari, üveges díszhintóban hajtatott családja londoni palotájából a Buckingham-palotába fivére, Buccleuch új hercege kíséretében, aki a násznagy szerepét töltötte be. A Buckingham-palota főkapujánál a menyasszonyt rózsoszín szatenruhás nyolc nyoszolyóleány fogadta, élükön Erzsébet és Margit királyi hercegnőkkel, a yorki hercegi pár leánykáival.

A menet orgonabúgás közben a kápolnába vonult, ahol már várakozott az uralkodópár, a huszárőrnagyi díszegyenruhába öltözött vőlegény, a királyi család több tagja, sok miniszter és az udvartartás személyzete. Az uralkodópár mellett a menyasszony özvegy édesanyja, a norvég királyné, továbbá György görög herceg foglalt helyet.

A szertartást London püspöke vezette be, majd a canterburyi érsek kivette a jegyespártól az esküt és a házassági fogadalmat, majd rájuk adta az első egyházi áldást. A szertartás során a menyasszony engedelmességet is fogadott. Ezután MacLeon dr., a skót egyház primása imát mondott és megáldotta az ifjú párt.

Utána az ifjú pár a kápolna előcsarnokában aláírta a két házassági anyakönyvet: a rendes polgári anyakönyvet és a királyi család külön lajstromát.

Esküvő után az ifjú pár a Buckingham-palota erkélyén fogadta az ujjongó tömeg üdvözlését.

Az esküvőt villásreggeli követte a nagy ebédlőteremben, ahol a híres winddsori arany evőkészlettel terítettek. A zegyetlen pohárköszöntőt maga a király mondotta az ifjú pár egészségére. Régi angol szokás szerint az ujdonsült menyecske vágta fel férje segítségével a hat láb magas, 75 kilogram súlyú hatalmas lakodalmas tortát.

Lakoma után az ifjú pár udvari díszhintóban, testőrlovasság díszkíséretével a Szent Pongrác pályaudvarra hajtatott. Az ifjú hercegi pár mézesheteinek első állomása a Kettering melletti Boughton-kastély.

Már az automata telefonra is kivetették hálójukat a tolvajok

A Péterfia utca 61. számú ház előtt levő telefon automata pénzszekrényét a zelmult éjszaka ismeretlen tettesek leszerelték és elvitték. A szekrényben 7 pengő körüli összeg volt, amit a tolvajok kiszedtek, majd a szétszerelt szekrény darabjait részben a Magoss György téren, részben a Nyugati utcán elhajigálták. A vakmerő tolvajoknak már nyomában van a rendőrség.

Hóman miniszter a lengyel magyar szellemi érintkezés megszilárdításáról

Varsó, nov 6. Hóman miniszter kíséretével ma reggel részvett a lengyer-magyar szellemi együttmüködés albizottságának ülésén. Itt Chilinszky lengyel kuluszminiszter üdvözölte a magyar vendégeket. Hóman miniszter válaszában többek között ezeket mondotta:

— A magyar történeti kutatásaim alapján meggyőződéssel hiszem és vallom, hogy nemzeteink a maguk szellemi életében történeti szükségszerűséggel vannak egymásra utalva s ezért a legnagyobb határozottsággal jelenthetem ki, hogy mindent el fogok követni a lengyel-magyar szellemi érintkezés megszilárditására és állandósitására.

A miniszter végül bejelentette, hogy a közeljövőben 2 fontos pozitiv tény fogja jelezni a magyar-lengyel szellemi közeledést. Az első fontos tény a lengyel-magyar szótár közeli megjelentetése lesz, a másik pedig a varsói magyar művészeti kiállitás, valamint a budapesti lengyel művészeti kiállitás megnyitása.

Állami monopólium bérbeadása, mint alap a külföldi adósságok rendezésére

A 200 holdon felüli birtokosokat ki kellene zárni az adósvédelemből

Budapest, november 6. A Ház mai ülését 4 órakor nyitotta meg Korniss Gyula elnök. Bejelentette, hogy gróf Festetics Sándor összeférhetetlenségi bejelentést tett önmaga ellen, majd áttértek a gazdaadósságok rendezését elősegitő egyes intézkedésekről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Eckhardt Tibor helyesnek tartja, hogy a pénzügyminiszter abban jelölte meg a javaslat célját, hogy a gazdán segíteni kell. Veszedelmesnek tartja, hogy ezt a rendezést, mint végleges rendezést tüntetik fel, mert a bankoknak ez jogcímet ad arra, hogy likvidáló eljárást indítsanak meg.

Fabinyi miniszter: Ezt nem engedjük meg!

Eckhardt Tibor: A javaslat 55.000 gazdánál teremt végleges rendezést, ellenben nyitva hagyja a kérdést 570.000 gazdánál, tehát

a teljes nyugalmi helyzetre vonatkozó kormányigéretből csak 10 százalékot váltottak be.

A 10 holdon aluli gazdák nyugalmi helyzete is csak látszólagos, mert a kötvényesítés után 50 esztendőre vállalt a gazda magas terhet és végeredményben többet fog fizetni, mint azelőtt.

Fabinyi miniszter: A csekély különbség csak az, hogy a három hónap helyett 50 évre osztódik el az a teher.

Létay Ernő: Megmarad a föld.

Eckhardt Tibor:

Az ország 16 millió hold földjéből 10.2 millió hold még mindig nincs eladósodva, c: nyujthatna fedezetet a befagyott rövidlejáratú hitelek kötvényesitésére.

Farkas Géza:

Ugy van! Nem közpénzekből kell az ilyesmit fedezni!

Eckhardt Tibor: Bethlen István gróf kamatleszállitási javaslata méltányos és megvalósitandó. Hangoztatta, hogy a kapitalizmus nem jelentheti a kíméletlen profitpolitikát, hanem szociális tartalommal telitendő meg. Sürgette az ország adósságainak pontos megállapítását és felvetette azt az ötletet, hogy

esetleg valamilyen állami monopolium bérbeadásával teremtsük meg az alapot külföldi adósságaink rendezéséhez.

A LEBOSz-adósok dolgát is el lehetne intézni azzal, hogy a gyufakölcsönkötvényeket 30—35 százalékos árfolyamon visszaváltjuk.

Krüger Aladár rámutatott arra, hogy a javaslat nem juttat nemzeti ajándékot sem az adósnak, sem a hitelezőnek, a kényszerítő viszonyok között elkerülhetetlen a magánjogba való beavatkozás.

Takács Ferenc rámutatott a munkásosztály szomorú helyzetére.

A kétszáz holdon felüli birtokosokat ki kellene zárni az adósvédelemből, viszont el kellene követni mindent, hogy megmentsük a törpe- és kisbirtokosokat.

A törpebirtokosok számára, akik annak idején kimaradtak a védettségből, biztosítani kellene, — mint maximumot — az 5 százalékos kamatfizetést.

Az ülés 8 órakor ért véget.

Fegyelmi és miniszteri vizsgálat Szolnok vezetősége ellen

Szolnok, nov. 6. A belügyminiszter megbizásából tegnap Szolnokra érkezett dr. *Palásthy* Ferenc osztálytanácsos, szigorú vizsgálatot indított a javadalmi hivatalban észlelt szabálytalanságok ügyében. A vizsgálatot kiterjesztették a városi költségvetés és zárszámadás tételein kivül a város valamennyi üzemének, a javadalmi hivatalnak s a szegénypénztárnak ügyvitelére is. E vizsgálattal karöltve egy másik vizsgálat is folyik a városban. Az alispán ugyanis fegyelmi vizsgálatot rendelt el a fentiek tisztázása végett dr. *Tóth* Tamás polgármester, *Sárközy* György városi tanácsnok és *Gyakisz* főszámvevő ellen.

Eltemették Radnai Miklóst, az Operaház tragikusan elhunyt igazgatóját

Budapest, nov. 6. Az Operaház előcsarnokának Lotz-freskós, márványfalú árkádjai gyászba öltöztek az éjjel. Ma reggel felravatalozták itt, e szomorú gyászpompában a magyar Operaház tragikus körülmények között elhunyt igazgatóját, Radnai Miklóst.

A főváros zenét kedvelő népe már kora reggel elkezdte utolsó zarándokútját a koporsó elé. Tizenkettő előtt néhány perccel érkezik meg P. *Farkas Ulberich*, fényes papi segédlettel. A távollevő kultuszminisztert *Tasnády Nagy* András államtitkár és ifj. *Wlassics* Gyula báró képviselik. *Fabingi* Tihamér pénzügyminiszter is megjelent a gyászszertartáson, valamin *Kornis* Gyula. A kultuszminisztérium művészeti ügyosztályát vitez *Hász* Aladár miniszteri tanácsos képviselte.

A Színpadi Szerzők és Zeneszerzők Szövetsége, a Budapesti Színigazgatók Szövetsége és a zösszes színházi testületek képviseltették magukat a temetésen. Az Operaház művészei és tisztviselői is teljes számban megjelentek a temetésen.

Pontban tizenkét órakor kezdődött a temetési szertartás. Az Operaház zenekara Rékai Nándor vezényletével a Tristan és Izolda előjátékát játszotta el. Majd a férfikar énekelte el Roubal Vilmos vezényletével és Báthy Anna közreműködésével A végzet hatalmának barátkórusát.

Ezután következett a gyászszertartás. P. *Farkas* Ulberich végezte a szertartást, a kórus felleteit az operaházi férfikar énekelte.

Márkus László rövid, könnyeshangú beszédben búcsúzott az elhunyt igazgatótól, összes munkatársai nevében. *Dohnányi* Ernő főigazgató a Zeneművészeti Főiskola és annak tanárai nevében búcsúzott Radnai Miklóstól. *Németh* Antal az Operaház testvérének, a Nemzeti Színháznak gyászát tolmácsolta. *Fellener* Alfréd az Operabarátok Egyesületének nevében búcsúzott Radnai Miklóstól.

A beszédek után ismét felhangzott az emeleten a rejtett zenekar hegedűinek búcsúzó fájdalma. Failoni vezényletével az operaházi zenekar játszott részleteket a Tristan és Izoldából.

Majd ünnepi lassúsággal hat, feketébe öltözött férfi megindult a koporsóval, utána az özvegy súlyos gyászban és a fia, ifj. Törs Tibor.

Egy órakor indult meg a temetési menet az Operaház elől, a kerepesi temetőbe, ahol a székesfőváros által adományozott díszsírhelyen temették el Radnai Miklóst. A sírnál *Huber* Károly Holálának éjszakája kezdetü kórusát adta elő az operaházi kar *Roubál* Vilmos vezényletével.

Időjóslás

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 4.5, maximum 6.8, este 6 órakor a hőmérséklet 6.5 fok, a tengerszinére átszámított légnyomás pedig 764.4 mm, erősen emelkedő irányzattal.

Prognózis: *Ködös, borult, több helyen ködszitálás, a hőmérséklet lassan sülyed.*

KAPTUK: ADJUK

A nyilastelepiek vegyék igénybe az autobuszjáratot

Kaptuk a következő nyilt levelet:

A Nyilastelep és környéke közönségéhez

Sok kívánságnak eleget téve a városi közgyülés előtt, a polgármester úr megértő magatartása és segitsége folytán kivittük, hogy a nyilastelepi autóbusz ismét üzembe álljt.

Remélve most már, hogy az újabb kívánság, a tarifa leszállítás és villamosra való átszállás is meg lesz.

Felkérem az érdekelt nagyközönséget, hogy amennyire lehet, vegye igénybe az autóbuszjáratot, mert amennyiben az érdeklődés az esetleges leszállítás után is csekély lesz, úgy e három próbahónap letelte után az autóbuszjárat meg fog szünni.

Pataky József
törvh. biz. tag.

Kisfogyasztású autobuszok biztositják a rentabilitást

A HÉV Igen Tisztelt Igazgatóságának. Mélyen Tisztelt Igazgató Ur!

Ne vegye rossz néven, hogy itt, a nyilvánosság előtt kérem fel teljesithető kívánságokra, közérdekből.

A helyi vasút, a városi közgyülésen (júl. 5-én) elhangzott interpellációmra ismét üzembe állitotta három hónapi próba időre a Nyilastelepi autóbuszjáratot.

Sajnos, nincs köszönet benne, mert a mai gazdasági viszonyokhoz képest — drága a viteldij.

Elhiszem, hogy a Helyi Vasútnak így sem rentábilis a járatok fenntartása, de a köztemető és strandfürdői forgalom emelkedése valószinüleg megengedi ezt a kis áldozatot, a nagyközönség érdekében.

Nagymértékben csökkentené e járat üzemköltségét, ha a jelenlegi nagy motorú autóbuszok helyett, kismotorú és kisfogyasztású kocsik állittatnának be, ugyanúgy, amint Szolnokon van.

Kérem az igen tisztelt és megértő Igazgató ágot, ha már ezt a három hónapot rászánta a kisérletre, próbálja meg azt, hogy szállitsa le a viteldijat 16 fillérre és olyan jegyek legyenek a vonaljegyek, hogy vazzal a nagyközönség átszállhasson a villamosra minden ráfizetés nélkül. Egyben egy kis propagandát kellene kifejteni az összes helybeli lapokban.

Nem hinném, hogy a siker igy elmaradna, sőt a HÉV forgalma ezzel is megnövekedne.

Telies tisztelettel:

Pataky József
törvh. biz. tag.

MI LESZ VELŰNK, HA MEGHALUNK?

Irta: GONDOS SÁNDOR

(Folytatás.)

Elhiszem, kérem alássan, hogy nagy készséggel és készültséggel olvassák majd fejemre a maguk igazát. De hát úgy áll a dolog, hogy jó pár százesztendeje egyebet se tesznek, — csak bizonyítékokat meg érveket kovácsolgatják, gyüjtögetik egybe, hogy adott pillanatban kimutassák a magamfajta emberről, hogy szamár. Ami igaz is, de azért hadd mondhassak annyit, hogy azért lehet ám mégis a szamárnak igaza. Az egyszeri hortobágyi juhász is azt mondta a híres tudósnak:

— Ne menjenek ki a karámból, — mert ma még nagy eső lesz.

A tudósok mosolyogtak és gúnyosan mondották:

— Mást mond a baromféter.

Amire a juhász szelíden felelte:

— Én ugyan nem tudom, hogy micsoda állat az urak barom-étere, de azt tudom, hogy ma még igen nagy eső lesz és jaj annak, akit a Hortobágyon talál.

Mikor később a bőrig ázott tudósok bemenekültek a karámba, megkérdezték a juhászt:

— Honnan tudta kend, hogy ma ilyen vihar lesz?

— Hát onnan, onnan, hogy a szamaram a hátával gyúrta a legelő füvét és közbe hangosan ordított, ami csalhatatlan jele annak, hogy hirtelen vihar jön.

Ime, látható ebből, hogy néha a szamárnak is lehet igaza. Ugy látszik, hogy csak nekünk, tollforgatnó embereknek tagadtatik meg ez a lehetőség.

De nem azért írom én e sorokat, hogy vallásbeli kérdéseket feszegessek. Csupán azt akartam mutatni, hogy nincs olyan vallás a föld kerekén, legyen az akármilyen kezdetleges, amely fel ne tételezné azt, hogy az embernek van lelke és hogy azzal a lélekkel jó vagy rossz dolgok történnek a halál után. Hallgatva a pokol, a tisztítótűz és a mennyország felől, a különböző vallások ezt a meghatározást adják:

— A jó lélek üdvözül, a rossz pedig elkárhozik a halál után.

Ne kutassuk, hogy mit jelent az egyik és mit a másik? Elégedjünk meg azzal, hogy valami csakugyan történik a lélekkel a halál után.

Nézzük egyelőre azt, hogy mit mondanak az úgynevezett „spiritiszták" a halál után elkövetkezendő állapotokról:

Kik azok a spiritiszták? Olyan emberek, akik azt állítják, hogy meg tudják idézni a holtak lelkeit, összeköttetésbe tudnak azokkal lépni, beszélgetnek velük és bele tudnak látni abba, ami a halál után cárakozik reánk.

Igazuk van-e vagy sem, ki tudná azt megmondani? Nagyon sok jóhiszemű ember van közöttük és nagyon sok csaló. Apránként elmondunk felőle annyit, amennyi a mi célunk megközelítéséhez szükséges. Hanem, akinek fázós a háta, az ne olvassa tovább ezeket a dolgokat, mert rossz éjszakákat szerez majd magának.

VI.

Kik a spiritiszták? A közfelfogás szerint szellemidézők. Saját bevallásuk szerint olyan emberek, akik ki akarják kutatni azt, hogy van-e élet a halál után is, illetve, hogy milyen életet él az emberi lélek a földi haláia után?

A spiritiszták sorában vannak és voltak jóhiszemű, híres, tekintélyes, megbízható emberek, akik közül elég, ha itt Camille Flammariont, a híres párisi egyetemi tanárt, a nagy csillagászt, Conan Doyle világhírű angol írót, volt orvost és Gabányi Árpádot, a budapesti Nemzeti Színház kitűnő művészét említem. A három közül kettő katholikus ember volt és a tekintélyesebb, a nagyobb, a francia Flammarion írta:

A mi katholikus hitünk tiltja azt, hogy szellemeket idézzünk. Én ennélfogva nem is próbálkoztam vele soha, de adatokat gyüjtöttem, amelyek igazolják hitünk tanítását, hogy az embernek igenis van halhatatlan lelke, amely a test pusztulása után tovább él, örökké él.

Kutatásainak eredményét a nagy francia csillagász és egyetemi tanár egy könyvben foglalta össze, amelynek címe:

Urania.

Félénken, a sötétben libabőrös ember ne olvassa ezt a könyvet, mert rossz éjszakái lesznek. Én is csak nagyon röviden szedek ki belőle pár példát, hogy kimutathassam, mit akrt Flammarion bizonyítgatni. Azt mondja például az egyik adat:

— Egy angol ember egyszer elutazott Indiába, hogy valami bonyolult peres ügyet intézzen el. Hat hónappal elutazása után egyik jóbarátja felkereste az Indiába ment ember testvérét és megkérdezte tőle, hogy mi hír van távollevő barátja felől? A jó testvér csodálkozva felelte:

— Semmi!

A jó barát fejét rázta erre és csendesen mondotta:

— Tegnap este 10 óra 54 perckor a karosszékemben ültem és olvastam, mikor egyszer csak ott állott előttem a barátom és szó nélkül, hosszan, mereven nézett reám. Hasztalan szóltam hozzá, hogy miként került a zárt ajtójú szobámba, mert nem válaszolt, csak nézett reám mereven, majd nagyot, mélyet sóhajtott és nyomtalanul eltünt. (Folytatjuk.)

Kétkapus tréninggel készül csütörtökön a Bocskay a Kispest ellen

Vasárnap ismét nemzeti ligabajnoki mérkőzés jut Debrecennek: a Bocskay a válogatott mérkőzés napján a Kispestet látja vendégül a Stadionban a választás miatt elhalasztott mérkőzés lejátszására.

A Bocskay—Kispest találkozók mindenkor igen izgalmasak voltak, hiszen talán egyetlen csapat sincsen, amely annyi borsot tört volna a Bocskay orra alá, mint épen a Kispest. Amikor a Bocskay méltán a kontinens legjobb együttesei közé számított és formája tetőfokán volt, nem egyszer megtörtént, hogy a Kispest debreceni pályán is meglepetésszerűen elbánt vele, nem szólva arról, hogy a kispesti otthonában különösen veszélyes volt a Bocskayra, — ezt a sorsot azonban a kék-sárgák osztották a nagycsapatokkal.

Amióta a Kispest feltejlődött az elsővonalbeli tudásra, a Bocskayval vívott mérkőzései mindig kivételesen izgalmasak és érdekesek voltak. *Mindig a legjobb sportot nyujtották ezek a meccsek*, kitünő, gyors, játékot, mert a Bocskay kénytelen volt alkalmazkodni a Kispest hires küzdenitudásához s amellett sok érdekességet is adtak ezek a mérkőzések, hiszen a Kispest *a legelsők között volt, amelyek bevezették a modern védelmi játékot, a Bocskay viszont hosszú ideig őrizte a klasszikus támadóiskolát.*

Nem kétséges, hogy a vasárnapi mérkőzés is igen érdekes és izgalmas lesz, hiszen a Bocskaynak égető szüksége van pontokra, viszont *a Kispest a mult vasárnap a jeles Budafok feletti szép győzelmével megmutatta, hogy most is számolni kell vele.*

A Bocskay csütörtökön délután fél 3 órai kezdettel kétkapus tréningen készül a vasárnapi mérkőzésre, *tréningellenfele a Villanygyár csapata lesz.* Azok a Bocskay-tagok, akik a november havi tagsági nyugtájukat felmutatják, ingyen mehetnek be a tréningre, nem tagok 20 fillért fizetnek.

A Bocskay figyelmezteti tagjait, hogy a Kispest mérkőzésre szóló tagsági jegyeket még a mult hónapban kiadta. Ezek a jegyek természetesen csak akkor érvényesek, ha tulajdonosuk a pályán felmutatják a november havi tagsági nyugtát.

A BOCSKAY KÖZGYÜLÉSE

A Bocskay Futball Club 1935. évi rendes közgyűlését ez évi november hó 17-én délelőtt 10 órakor tartja meg Debrecenben, az Arany Bika-szálló kistermében. Erre a közgyűlésre a club tagjait tisztelettel meghívjuk. Amennyiben a november hó 17. napjára összehívott közgyűlés határozatképtelen lenne, az újabb közgyűlést ugyanazzal a tárgysorozattal 1935. évi november hó 24-ikére, vasárnap délelőtt 10 órára hirdetjük meg az Arany Bika-szálló kistermébe azzal, hogy ez az újabb közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes. Debrecen, 1935 november 1. Sporttársi tisztelettel: Szilas Hugó s. k. társelnök. Béber László s. k. főtitkár. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Az 1935. évi zárószámadás előterjesztése. 4. Az 1936. évi költségvetés előterjesztése. 5. Tisztikar és választmány választása. 6. Esetleges indítványok. Az indítványokat a közgyűlés előtt 8 nappal a választmányhoz írásban kell benyujtani.

A DMTE KLUBKÖZI BIRKOZÓVERSENYE

A DMTE vasárnap rendezte meg a Diósgyőri Vasgyári TK-val klubközi birkozóversenyét. A két birkozó csapatnak ez volt első találkozása, igy érthető érdeklődés előzte meg a vasárnapi versenyt, melyen felvonultak Eszakmagyarország legjobb birkozói. A versenyeredmények a következők:

I. forduló: Kovács (DVTK) győz Kiss (DMTE) ellen, — Fügeczki (DVTK) Fejszés (DMTE) ellen, Fejes (DVTK) Vámos (DMTE) ellen, Danó (DVTK) győz Prokop (DMTE) ellen, Rozmann (DVTK) Piroska (DMTE) ellen, Csótai (DVTK) Szabó (DMTE) ellen, — Grómann (DVTK) veszt Palotás (DMTE) ellen.

II. forduló: Siposs (DMTE) győz Kovács (DVTK) ellen, Szalai (DMTE) győz Fkgeczki (DVTK) ellen, Gacsárdi (DMTE) győz Fejes (DVTK) ellen, Szilágyi (DMTE) győz Danó (DVTK) ellen.

A verseny után bankett volt.

Felhivás. Felkérem ama tócóskerti ifjakat, akik a most megalakuló futballcsapatban játszani akarnak, vasárnap d. e. 9 órára a Szilágyi-féle fűszerüzlet előtt megjelenni szíveskedjenek. Kovács.

A DKASE felhívja játékosait, hogy a csütörtöki tréningen okvetlen megjelenni szíveskedjenek, mivel a DVSE elleni bajnoki mérkőzés meg lesz tartva. Intéző.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

Pala és salakmentes
edelényi szén
P 2.80
a Korona Festéküzleteiben
Piac 10., Petőfi tér 6.,
Szent Anna 10—12.

Gyászrovat

MEGHALT DARÓCZY JÓZSEF DR ÜGYVÉD

Mély gyásza van Debrecen város jogász-társadalmának: szerdán este 69 éves korában meghalt Daróczy József dr. ügyvéd, nyugalmazott törvényszéki bíró. A közszeretetben és közbecsülésben álló férfiú több, mint két évtized óta élt családjával együtt Debrecenben és ez idő alatt nagyon sok barátot és tisztelőt szerzett magának. Megbecsült alakja volt Debrecen úri társadalmának, népszerűségét elsősorban jó szívének és puritánságának köszönhette.

Daróczy József Erdélyben született, középiskoláit Szatmáron végezte, egyetemi tanulmányait Budapesten fejezte be. Diplomája megszerzése után a fővárosban nevezték ki törvényszéki jegyzőnek, majd kevéssel utána Hajduböszörményben lett járásbíró. Rövidesen megkapta törvényszéki bírói kinevezését és igy került 1910-ben a debreceni törvényszékhez. Itt 11 esztendei működés után, 1921-ben nyugalomba vonult. Ügyvédi irodát nyitott és mint ügyvéd értékes tagjává lett a debreceni ügyvédi karnak.

Ez év tavaszán súlyos betegség támadta meg, amely aztán két hónappal ezelőtt végleg ágynak döntötte. Az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek, de minden fáradozásuk hiábavalónak bizonyult, mert dr. Daróczy József szerdán este meghalt. Özvegyet és hat gyermeket hagyott hátra, négy leánya van és két fia; az egyik fia, dr. Daróczy Gusztáv sátoraljaújhelyi királyi közjegyző, másik fia, dr. Daróczy István tb. városi fogalmazó, rendőri büntetőbíró.

Daróczy József dr. halálának híre osztatlan részvétet keltett Debrecenben s a gyászban a hozzátartozókon, barátokon és tisztelőkön kívül osztozik a város jogásztársadalma is, amelyet nagy veszteség ért dr. Daróczy József halálával.

Kétszázhúsz pengőt fizetett be adóba Bulyba Tárász alvezére

Azért nem tudta a tengerit szállitani a balmazujvárosi gazda, mert közben filmszinész lett

— A Vargha Péter ügyben jöjjenek be! — kiáltotta a bírósági altiszt dr. *Gyöngyössy* József járásbíró szobája előtt.

A Vargha Péter ügyben csak ketten jelentek meg; maga *Vargha* Péter, aki vádlott volt és *Toma* Pál, a följelentő. Benn a tárgyalószobában

Toma Pál mindjárt kijelentette, hogy nem kívánja Vargha Péter megbüntetését, mert a vádlott ígéretet tett, hogy 1926. év augusztusában megfizeti a tartozását.

— Meddig? — csodálkozik a bíró.

Toma Pál meglehetősen szórakozottan ismételi:

— Augusztusig, 1926 augusztusig.

— Maga téved, — mondja Gyöngyössy bíró.

— Már hogy tévednék! — tiltakozik Toma Pál —, mondom, hogy 1926 aug... dehogyis... 1936 augusztusig megfizeti a tartozását. Megegyeztünk.

Igy már rendeben van, nem 1926, hanem 1936, nincs már hiba. A bíró átnézi a tényállást. Azért történt a feljelentés, mert Vargha Péter valamilyen üzletet kötött Toma Pállal. Tengerit kellett volna szállítania, de nem szállította s ilyenformán megindult az eljárás.

Az ügyészség sem ragaszkodik a vádhoz, látja, hogy békésen lehet az ügyet elintézni, hozzájárul az eljárás megszüntetéséhez, de a bíró figyelmezteti Vargha Pétert, hogy tartsa be az ígéretét, mert különben baja lehet. Nehogy azt higyje, hogy mindig ilyen könnyen megszabadulhat.

Vargha Péter keményen összecsapja a bokáját és mondja:

— Rendes ember vagyok én, sohasem voltam büntetve. Amit megígérek, azt megtartom. Most is csak azért nem tudtam szállítani a tengerit, mert időközben filmszinész lettem.

No, már, erre aztán mindenki felfigyel, a bíró is, az ügyész is, a jegyző is, mindenki, aki odabenn van. Csizmás magyar gazda, aki filmszinész.

A bírót is érdekli a dolog, van még egy kis idő a következő tárgyalásig, addig lehet beszélgetni. Mindjárt meg is is kérdi, hogy lett filmszinész belőle.

— Ide jöttek kérem, a Hortobágyra meg Sárospatakra a francia meg orosz színészek, de szükségük volt még emberekre, hát így kerültem én is közéjük, még vagy száznegyven magyarral. Csakhogy

én voltam közöttük a fő, nekem jutott a legnagyobb szerep.

Rettenetesen büszke Vargha Péter, gögösen pödri beszéd közben a bajuszát.

Azt mondja, balmazújvárosi, ott kapta meg Vajda gazdasági titkár úr felhívását, hogy jó lovas ember létére szegődjék a filmesekhez.

— Ingyen nem adom én senkinek a tudományom, — adja elő —, először, persze, azt kérdeztem, mennyit fizetnek Potyára nem lovagolok senkinek a szép szeméért, még ha olyan híresek is azok a filmesek.

Megkapta az értesítést, hogy napi húsz pengőt kap és a szereplés néhány hétig fog tartani.

Na, ez nem is olyan nossz ajánlat ma napság egy gazdaember részére — gondolta magában —, hogy keres ő meg búzával meg a jószágaival ilyen rövid idő alatt ennyi pénzt! Sehogy. Éppen azért nem is habozott sokáig elfogadta az ajánlatot és uccu neki, felcsapott filmszinésznek.

Az ügyész kérdezi:

— No és jó filmszinésznek lenni?

Vargha Péter ezt a választ adja:

— *Dicsőséges.*

Hogyisne volna dicsőséges, amikor neki olyan szerep jutott, amilyen senki másnak a falubeliek, meg a környékbeliek közül. Hogyisne volna dicsőséges, amikor ő volt a nagy Bulyba Tárász alvezére, a kozákok egyik hatalmas hőse, Sztoffkacs, a rettenthetetlen!

Vargha-Stoffkacs élete legszebb emlékeként könyveli el azt a huszonegy napot, amit a filmezéssel töltött el.

Huszonegy nap alatt négyszázhúsz pengőt keresett, ebből kettőszázhúsz megmaradt tisztán, a többit elköltötte három hét alatt.

— A kétszázhúsz pengőt meg befizettem adóba — mondja a vádlott kozák alvezér fájdalmas mosollyal. — Nagyon fáj érte a szívem, de hiába, muszáj volt.

Hej, az igazi Stoffkacs bezzeg nem fizetett adót!... Nem ám, hanem felült a paripájára és úgy vezette ki a várból a rohamra a kozákokat.

Vargha Péternek tetszik az emlékezés:

— Én voltam Bulyba Tárász szárnysegédje, a várból én rohantam ki a kozákok élén. Hű, micsoda roham volt az! Csak úgy porzott alattunk a föld!

Bulyba Tárászt egyébként Harry Baur alakította, aki nagyon megszerette a németül is jól beszélő Vargha Pétert. Ugyancsak tetszett Granovszkynak is a magyar parasztgazda lovasbravurja, ahogyan megoldotta a nehéz lovasprodukciókat.

— Fel is írták a címemet, — mondja Vargha Péter — azzal, hogyha legközelebb eljönnek, ismét felléphetek. De valami mégis bosszant engem. Szerettem volna megkeresni még vagy kétezer pengőt. Meg is lehetett volna, ha a Bodrog medrét a híd alatt kimélyítik legalább négy méterrel. Akkor

gpöngörü ugratást csinálhattam volna a lóval, a hídról egyenesen a vízbe. Ezért adtak volna kétezer pengőt,

csakhogy kimélyítés nélkül nem lehetett megcsinálni, mert alig másfélméter mély a folyó és bizonyosan szerencsétlenül végződött volna az ugratás.

Megint az ügyész kérdez:

— Szeretné már látni magát a filmen?

— Már láttam is, — feleli Vargha Péter, mert Sárospatakon leperegtették előttük a felvételeket. Csakhogy nem ismertem fel magamat, úgy el voltam változtatva. Hosszú, dobogó sörény, a képemen egy nagy forradás: magam is megijedtem magamtól.

— No és a filmszinésznők milyenek voltak? — kérdezi valaki.

Vargha-Sztoffkacs hamisan mosolygg:

— Csuda nőszemélyek! Ha igazi Szatffkacs lettem volna, elraboltam volna őket!...

Azután búsan elindult haza Balmazujvárosra, vissza a kocákhoz, a tehenekhez és elsősorban — mint búcsúzóul mondta —: a feleségéhez.

Hajdúszoboszló képviselőtestülete nem ad telket a fővárosi tisztviselőknek gyógyszálló céljaira

Ismeretes az a nehéz és szinte reménytelen küzdelem, amelyet Hajduszoboszló folytat természeti kincseinek értékesítése érdekében és azért, hogy a hőforrásnak kiaknázása kapcsán felmerült adósságoktól miként szabaduljon. Egészen természetesnek látszik, hogy a város közönsége épen azért minden kínálkozó alkalmat megragad, ami fürdőjének prosperitását emelni hivatott. Egyben pedig emeli a város idegenforgalmát. Ilyen alkalomnak látszott az is, hogy dr. *Lieber* Endre fővárosi polgármester vezetése alatt a Székesfővárosi Alkalmazottak Segítőalapjának tizenkét tagú küldöttsége járt Hajduszoboszlón még a nyár elején és ekkor a város vezetőségének a polgármester azt az ajánlatot tette, hogy a

vezetése alatt álló több ezer tagot számláló egyesület hajlandó Hajduszoboszlón a balatonkenesei modern üdülőtelephez hasonló modern üdülőházat építeni, ha a város a fürdőtelepen területet engedne át hosszabb használatra és vizet bocsátana rendelkezésre a reumatikus betegek gyógykezelésére.

Az ajánlat óta hosszabb idő telt el, amely idő alatt Lieber Endre polgármester több izben is megsürgette ajánlatának tárgyalását és a döntés meghozatalát. Annál inkább kívánta, hogy a város mielőbb határozzon, mert az egyesületet és őt is több fürdő és üdülőhely ostromolja, hogy a többszázezer pengőre tervezett gyógyintézetüket náluk építsék meg. Végre most késő ősszel annyira jutott a dolog, hogy a város vezetősége a képviselő-testület elé terjeszthette a fővárosiak ajánlatát. A város vezetőségének az volt a javaslata, hogy a strandfürdő hátamegett adjon a város 800 négyszögöl területet hosszabb bérlet alakjában a modern üdülőház céljaira azzal a feltétellel, hogy az egyesület tartozik az üdülőházat két év alatt felépíteni. E javaslatot a város vezetősége nagyon helyesen azzal okolta meg, hogy az üdülőház létesítésétől a fürdővendégek számának nagymértékben való emelkedése remélhető, de az is, hogy a fővárosiak üdülőháza más testületeket is Hajduszoboszlóra fog vonzani. Annál inkább javasolta a vezetőség ennek az ajánlatnak elfogadását, mert tudvalevően a fürdő fejlesztése céljából a fürdőintézmények bérbeadása a minisztériumok merev magatartása miatt nem sikerült.

A javaslatból azonban nem lett semmi. A szerdán megtartott képviselőtestületi közgyűlés a polgárság nagy meglepetésére a nem adunk álláspontjára helyezkedett és

szótöbbséggel kimondta, hogy sem telket, sem vizet a fővárosi alkalmazottak segítőegyesületének nem ad, mert a gyógyfürdőt és a gyógyszállót maguk akarják megvalósítani.

Az általános meglepetést keltő határozat hívei azzal okolták meg álláspontjuka, hogy ők remélik, hogy az állam kifizeti a városnak a vállalkozókkal szemben fennálló 600.000 pengőt meghaladó tartozását, a további befektetésre, tehát gyógyszálló és zártfürdő létesítésére majd az OTI-tól kapnak 500.000 pengős kölcsönt. Meg kell állapítani, hogy azok, akki ezt a határozatot megszavazták, a mai nehéz idők legnagyobb optimistái, akiknek a sors csapásai még nem oszlatták el álmaikat. Mert mindakét reménység amely alapja volt a határozat meghozatalának, egészen bizonyosan csak színes álom.

A polgármesteri beiktatás programja

A csütörtöki polgármesteri beiktatás programját most már véglegesen megállapították. E program szerint a közgyűlés déli 12 órakor lesz. A megnyitás után dr. Csóka László th. főjegyző ismerteti a belügyminiszter leiratát ama közgyűlési határozat jóváhagyásáról, — amely dr. Kölcsey Sándor polgármesterré történt megválasztásáról szól. Ennek tudomásul vétele után küldöttség megy dr. Kölcsey Sándorért, aki megjelenik a közgyűlésen és leteszi az esküt. Az eskü elhangzása után a törvényhatóság nevében dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár üdvözli az új polgármestert, aki ekkor megtartja székfoglaló beszédét.

A törvényhatósági közgyűlés után a város főtisztviselői keresik fel a fogadó szobájában a polgármestert, akit üdvözölnek és aki a tisztviselőkhöz néhány szót intéz.

Délben félkettőkor a Nep törvényhatósági főcsoportja ebédet ad a polgármester tiszteletére.

Kell maradnom 1000 -ek
kívánságára — Édes mostoha.
Ma utoljára Vígszinház 5, 7 és 9 órakor.

MI LESZ VELŰNK, HA MEGHALUNK?

Irta: GONDOS SÁNDOR

(Folytatás.)

Elhiszem, kérem alássan, hogy nagy készséggel és készültséggel olvassák majd fejemre a maguk igazát. De hát úgy áll a dolog, hogy jó pár százesztendeje egyebet se tesznek, — csak bizonyítékokat meg érveket kovácsolgatják, gyüjtögetik egybe, hogy adott pillanatban kimutassák a magamfajta emberről, hogy szamár. Ami igaz is, de azért hadd mondhassak annyit, hogy azért lehet ám mégis a szamárnak igaza. Az egyszeri hortobágyi juhász is azt mondta a híres tudósnak:

— Ne menjenek ki a karámból, — mert ma még nagy eső lesz.

A tudósok mosolyogtak és gúnyosan mondották:

— Mást mond a baromféter.

Amire a juhász szelíden felelte:

— Én ugyan nem tudom, hogy micsoda állat az urak barom-étere, de azt tudom, hogy ma még igen nagy eső lesz és jaj annak, akit a Hortobágyon talál.

Mikor később a bőrig ázott tudósok bemenekültek a karámba, megkérdezték a juhászt:

— Honnan tudta kend, hogy ma ilyen vihar lesz?

— Hát onnan, onnan, hogy a szamaram a hátával gyúrta a legelő füvét és közbe hangosan ordított, ami csalhatatlan jele annak, hogy hirtelen vihar jön.

Ime, látható ebből, hogy néha a szamárnak is lehet igaza. Ugy látszik, hogy csak nekünk, tollforgatnó embereknek tagadtatik meg ez a lehetőség.

De nem azért írom én e sorokat, hogy vallásbeli kérdéseket feszegessek. Csupán azt akartam mutatni, hogy nincs olyan vallás a föld kerekén, legyen az akármilyen kezdetleges, amely fel ne tételezné azt, hogy az embernek van lelke és hogy azzal a lélekkel jó vagy rossz dolgok történnek a halál után. Hallgatva a pokol, a tisztítótűz és a mennyország felől, a különböző vallások ezt a meghatározást adják:

— A jó lélek üdvözül, a rossz pedig elkárhozik a halál után.

Ne kutassuk, hogy mit jelent az egyik és mit a másik? Elégedjünk meg azzal, hogy valami csakugyan történik a lélekkel a halál után.

Nézzük egyelőre azt, hogy mit mondanak az úgynevezett „spiritiszták" a halál után elkövetkezendő állapotokról:

Kik azok a spiritiszták? Olyan emberek, akik azt állítják, hogy meg tudják idézni a holtak lelkeit, összeköttetésbe tudnak azokkal lépni, beszélgetnek velük és bele tudnak látni abba, ami a halál után várakozik reánk.

Igazuk van-e vagy sem, ki tudná azt megmondani? Nagyon sok jóhiszemű ember van közöttük és nagyon sok csaló. Apránként elmondunk felőle annyit, amennyi a mi célunk megközelítéséhez szükséges. Hanem, akinek fázós a háta, az ne olvassa tovább ezeket a dolgokat, mert rossz éjszakákat szerez majd magának.

VI.

Kik a spiritiszták? A közfelfogás szerint szellemidézők. Saját bevallásuk szerint olyan emberek, akik ki akarják kutatni azt, hogy van-e élet a halál után is, illetve, hogy milyen életet él az emberi lélek a földi halála után?

A spiritiszták sorában vannak és voltak jóhiszemű, híres, tekintélyes, megbízható emberek, akik közül elég, ha itt Camille Flammariont, a híres párisi egyetemi tanárt, a nagy csillagászt, Conan Doyle világhírű angol írót, volt orvost és Gabányi Árpádot, a budapesti Nemzeti Színház kitűnő művészét említem. A három közül kettő katholikus ember volt és a tekintélyesebb, a nagyobb, a francia Flammarion írta:

A mi katholikus hitünk tiltja azt, hogy szellemeket idézzünk. Én ennélfogva nem is próbálkoztam vele soha, de adatokat gyűjtöttem, amelyek igazolják hitünk tanítását, hogy az embernek igenis van halhatatlan lelke, amely a test pusztulása után tovább él, örökké él.

Kutatásainak eredményét a nagy francia csillagász és egyetemi tanár egy könyvben foglalta össze, amelynek címe:

Urania.

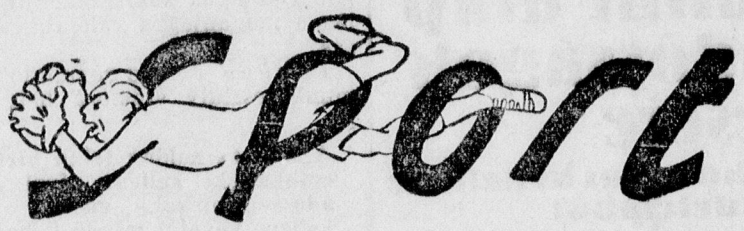
Félénken, a sötétben libabőrös ember ne olvassa ezt a könyvet, mert rossz éjszakái lesznek. Én is csak nagyon röviden szedek ki belőle pár példát, hogy kimutathassam, mit akrt Flammarion bizonyítgatni. Azt mondja például az egyik adat:

— Egy angol ember egyszer elutazott Indiába, hogy valami bonyolult peres ügyet intézzen el. Hat hónappal elutazása után egyik jóbarátja felkereste az Indiába ment ember testvérét és megkérdezte tőle, hogy mi hír van távollevő barátja felől? A jó testvér csodálkozva felelte:

— Semmi!

A jó barát fejét rázta erre és csendesen mondotta:

— Tegnap este 10 óra 54 perckor a karosszékemben ültem és olvastam, mikor egyszer csak ott állott előttem a barátom és szó nélkül, hosszan, mereven nézett reám. Hasztalan szóltam hozzá, hogy miként került a zárt ajtójú szobámba, mert nem válaszolt, csak nézett reám mereven, majd nagyot, mélyet sóhajtott és nyomtalanul eltünt. (Folytatjuk.)

Kétkapus tréninggel készül csütörtökön a Bocskay a Kispest ellen

Vasárnap ismét nemzeti ligabajnoki mérkőzés jut Debrecennek: a Bocskay a válogatott mérkőzés napján a Kispestet látja vendégül a Stadionban a választás miatt elhalasztott mérkőzés lejátszására.

A Bocskay—Kispest találkozók mindenkor igen izgalmasak voltak, hiszen talán egyetlen csapat sincsen, amely annyi borsot tört volna a Bocskay orra alá, mint épen a Kispest. Amikor a Bocskay méltán a kontinens legjobb együttesei közé számított és formája tetőfokán volt, nem egyszer megtörtént, hogy a Kispest debreceni pályán is meglepetésszerűen elbánt vele, nem szólva arról, hogy a kispesti otthonában különösen veszélyes volt a Bocskayra, — ezt a sorsot azonban a kéksárgák osztották a nagycsapatokkal.

Amióta a Kispest felfejlődött az elsővonalbeli tudásra, a Bocskayval vívott mérkőzései mindig kivételesen izgalmasak és érdekesek voltak. *Mindig a legjobb sportot nyujtották ezek a meccsek,* kitünő, gyors, játékot, mert a Bocskay kénytelen volt alkalmazkodni a Kispest híres küzdenitudásához s amellett sok érdekességet is adtak ezek a mérkőzések, hiszen a Kispest *a legelsők között volt, amelyek bevezették a modern védelmi játékot, a Bocskay viszont hosszú ideig őrizte a klasszikus támadóiskolát.*

Nem kétséges, hogy a vasárnapi mérkőzés is igen érdekes és izgalmas lesz, hiszen a Bocskaynak égető szüksége van pontokra, viszont *a Kispest a mult vasárnap a jeles Budafok feletti szép győzelmével megmutatta, hogy most is számolni kell vele.*

A Bocskay csütörtökön délután fél 3 órai kezdettel kétkapus tréningen készül a vasárnapi mérkőzésre, *tréningellenfele a Villanygyár csapata lesz.* Azok a Bocskay-tagok, akik a novemberi havi tagsági nyugtájukat felmutatják, ingyen mehetnek be a tréningre, nem tagok 20 fillért fizetnek.

A Bocskay figyelmezteti tagjait, hogy a Kispest mérkőzésre szóló tagsági jegyeket még a mult hónapban kiadta. Ezek a jegyek természetesen csak akkor érvényesek, ha tulajdonosuk a pályán felmutatják a november havi tagsági nyugtát.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg

A BOCSKAY KÖZGYÜLÉSE

A Bocskay Futball Club 1935. évi rendes közgyülését ez évi november hó 17-én délelőtt 10 órakor tartja meg Debrecenben, az Arany Bika-szálló kistermében. Erre a közgyülésre a club tagjait tisztelettel meghívjuk. Amennyiben a november hó 17. napjára összehívott közgyülés határozatképtelen lenne, az újabb közgyülést ugyanazzal a tárgysorozattal 1935. évi november hó 24-ikére, vasárnap délelőtt 10 órára hirdetjük meg az Arany Bika-szálló kistermébe azzal, hogy ez az újabb közgyülés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes. Debrecen, 1935 november 1. Sporttársi tisztelettel: Szilas Hugó s. k. társelnök. Béber László s. k. főtitkár. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Az 1935. évi zárószámadás előterjesztése. 4. Az 1936. évi költségvetés előterjesztése. 5. Tisztikar és választmány választása. 6. Esetleges indítványok. Az indítványokat a közgyülés előtt 8 nappal a választmányhoz írásban kell benyujtani.

A DMTE KLUBKÖZI BIRKOZÓVERSENYE

A DMTE vasárnap rendezte meg a Diósgyőri Vasgyári TK-val klubközi birkozóversenyét. A két birkozó csapatnak ez volt első találkozása, igy érthető érdeklődés előzte meg a vasárnapi versenyt, melyen felvonultak Északmagyarország legjobb birkozói. A versenyeredmények a következők:

I. forduló: Kovács (DVTK) győz Kiss (DMTE) ellen, — Fügeczki (DVTK) Fejszés (DMTE) ellen, Fejes (DVTK) Vámos (DMTE) ellen, Danó (DVTK) győz Prokop (DMTE) ellen, Rozmann (DVTK) Piroska (DMTE) ellen, Csótai (DVTK) Szabó (DMTE) ellen, — Grómann (DVTK) veszt Palotás (DMTE) ellen.

II. forduló: Siposs (DMTE) győz Kovács (DVTK) ellen, Szalai (DMTE) győz Fkgeczki (DVTK) ellen, Gacsárdi (DMTE) győz Fejes (DVTK) ellen, Szilágyi (DMTE) győz Danó (DVTK) ellen.

A verseny után bankett volt.

Felhivás. Felkérem ama tócóskerti ifjakat, akik a most megalakuló futballcsapatban játszani akarnak, vasárnap d. e. 9 órára a Szilágyi-féle fűszerüzlet előtt megjelenni szíveskedjenek. Kovács.

A DKASE felhívja játékosait, hogy a csütörtöki tréningen okvetlen megjelenni szíveskedjenek, mivel a DVSE elleni bajnoki mérkőzés meg lesz tartva. Intéző.

Pala és salakmentes
edelényi szén
P 2.80
a Korona Festéküzleteiben
Piac 10., Petőfi tér 6,.
Szent Anna 10—12.

Gyászrovat

MEGHALT DARÓCZY JÓZSEF DR ÜGYVÉD

Mély gyásza van Debrecen város jogász-társadalmának: szerdán este 69 éves korában meghalt Daróczy József dr. ügyvéd, nyugalmazott törvényszéki bíró. A közszeretetben és közbecsülésben álló férfiú több, mint két évtized óta élt családjával együtt Debrecenben és ez idő alatt nagyon sok barátot és tisztelőt szerzett magának. Megbecsült alakja volt Debrecen úri társadalmának, népszerűségét elsősorban jó szívének és puritánságának köszönhette.

Daróczy József Erdélyben született, középiskoláit Szatmáron végezte, egyetemi tanulmányait Budapesten fejezte be. Diplomája megszerzése után a fővárosban nevezték ki törvényszéki jegyzőnek, majd kevéssel utána Hajdubószörményben lett járásbíró. Rövidesen megkapta törvényszéki bírói kinevezését és igy került 1910-ben a debreceni törvényszékhez. Itt 11 esztendei működés után, 1921-ben nyugalomba vonult. Ügyvédi irodát nyitott és mint ügyvéd értékes tagjává lett a debreceni ügyvédi karnak.

Ez év tavaszán súlyos betegség támadta meg, amely aztán két hónappal ezelőtt végleg ágynak döntötte. Az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek, de minden fáradozásuk hiábavalónak bizonyult, mert dr. Daróczy József szerdán este meghalt. Özvegyet és hat gyermeket hagyott hátra, négy leánya van és két fia; az egyik fia, dr. Daróczy Gusztáv sátoraljaújhelyi királyi közjegyző, másik fia, dr. Daróczy István tb. városi fogalmazó, rendőri büntetőbíró.

Daróczy József dr. halálának híre osztatlan részvétet keltett Debrecenben s a gyászban a hozzátartozókon, barátokon és tisztelőkön kívül osztozik a város jogásztársadalma is, amelyet nagy veszteség ért dr. Daróczy József halálával.

Kétszázhúsz pengőt fizetett be adóba Bulyba Tárász alvezére

Azért nem tudta a tengerit szállitani a balmazujvárosi gazda, mert közben filmszinész lett

— A Vargha Péter ügyben jöjjenek be! — kiáltotta a bírósági altiszt dr. *Gyöngyössy* József járásbíró szobája előtt.

A Vargha Péter ügyben csak ketten jelentek meg; maga *Vargha* Péter, aki vádlott volt és *Toma* Pál, a följelentő. Benn a tárgyalószobában

Toma Pál mindjárt kijelentette, hogy nem kívánja Vargha Péter megbüntetését, mert a vádlott ígéretet tett, hogy 1926. év augusztusában megfizeti a tartozását.

— Meddig? — csodálkozik a bíró.

Toma Pál meglehetősen szórakozottan ismételi:

— Augusztusig, 1926 augusztusig.

— Maga téved, — mondja Gyöngyössy bíró.

— Már hogy tévednék! — tiltakozik Toma Pál —, mondom, hogy 1926 aug... dehogyis... 1936 augusztusig megfizeti a tartozását. Megegyeztünk.

Igy már rendeben van, nem 1926, hanem 1936, nincs már hiba. A bíró átnézi a tényállást. Azért történt a feljelentés, mert Vargha Péter valamilyen üzletet kötött Toma Pállal. Tengerit kellett volna szállítania, de nem szállította s ilyenformán megindult az eljárás.

Az ügyészség sem ragaszkodik a vádhoz, látja, hogy békésen lehet az ügyet elintézni, hozzájárul az eljárás megszüntetéséhez, de a bíró figyelmezteti Vargha Pétert, hogy tartsa be az ígéretét, mert különben baja lehet. Nehogy azt higyje, hogy mindig ilyen könnyen megszabadulhat.

Vargha Péter keményen összecsapja a bokáját és mondja:

— Rendes ember vagyok én, sohasem voltam büntetve. Amit megígérek, azt megtartom. Most is csak azért nem tudtam szállítani a tengerit, mert időközben filmszinész lettem.

No, már, erre aztán mindenki felfigyel, a bíró is, az ügyész is, a jegyző is, mindenki, aki odabenn van. Csizmás magyar gazda, aki filmszinész.

A bírót is érdekli a dolog, van még egy kis idő a következő tárgyalásig, addig lehet beszélgetni. Mindjárt meg is is kérdi, hogy lett filmszinész belőle.

— Ide jöttek kérem, a Hortobágyra meg Sárospatakra a francia meg orosz színészek, de szükségük volt még emberekre, hát igy kerültem én is közéjük, még vagy száznegyven magyarral. Csakhogy

én voltam közöttük a fő, nekem jutott a legnagyobb szerep.

Rettenetesen büszke Vargha Péter, gőgösen pödri beszéd közben a bajuszát.

Azt mondja, balmazújvárosi, ott kapta meg Vajda gazdasági titkár úr felhívását, hogy jó lovas ember létére szegődjék a filmesekhez.

— Ingyen nem adom én senkinek a tudományom, — adja elő —, először, persze, azt kérdeztem, mennyit fizetnek Potyára nem lovagolok senkinek a szép szeméért, még ha olyan híresek is azok a filmesek.

Megkapta az értesítést, hogy napi húsz pengőt kap és a szereplés néhány hétig fog tartani.

Na, ez nem is olyan nossz ajánlat ma napság egy gazdaember részére — gondolta magában —, hogy keres ő meg búzával meg a jószágaival ilyen rövid idő alatt ennyi pénzt! Sehogy. Éppen azért nem is habozott sokáig elfogadta az ajánlatot és uccu neki, felcsapott filmszinésznek.

Az ügyész kérdezi:

— No és jó filmszinésznek lenni?

Vargha Péter ezt a választ adia:

— Dicsőséges.

Hogyisne volna dicsőséges, amikor neki olyan szerep jutott, amilyen senki másnak a falubeliek, meg a környékbeliek közül. Hogyisne volna dicsőséges, amikor ő volt a nagy Bulyba Tárász alvezére, a kozákok egyik hatalmas hőse, Sztoffkacs, a rettenthetetlen!

Vargha-Stoffkacs élete legszebb emlékeként könyveli el azt a huszonegy napot, amit a filmezéssel töltött el.

Huszonegy nap alatt négyszázhúsz pengőt keresett, ebből kettőszázhúsz megmaradt tisztán, a többit elköltötte három hét alatt.

— A kétszázhúsz pengőt meg befizettem adóba — mondja a vádlott kozák alvezér fájdalmas mosollyal. — Nagyon fáj érte a szivem, de hiába, muszáj volt.

Hej, az igazi Stoffkacs bezzeg nem fizetett adót!... Nem ám, hanem felült a paripájára és úgy vezette ki a várból a rohamra a kozákokat.

Vargha Péternek tetszik az emlékezés:

— Én voltam Bulyba Tárász szárnysegédje, a várból én rohantam ki a kozákok élén. Hű, micsoda roham volt az! Csak úgy porzott alattunk a föld!

Bulyba Tárászt egyébként Harry Baur alakította, aki nagyon megszerette a németül is jól beszélő Vargha Pétert. Ugyancsak tetszett Granovszkynak is a magyar parasztgazda lovasbravurja, ahogyan megoldotta a nehéz lovasprodukciókat.

— Fel is irták a címemet, — mondja Vargha Péter — azzal, hogyha legközelebb eljönnek, ismét felléphetek. De valami mégis bosszant engem. Szerettem volna megkeresni még vagy kétezer pengőt. Meg is lehetett volna, ha a Bodrog medrét a híd alatt kimélyitik legalább négy méterrel. Akkor

gpöngörü ugratást csinálhattam volna a lóval, a hídról egyenesen a vízbe. Ezért adtak volna kétezer pengőt,

csakhogy kimélyítés nélkül nem lehetett megcsinálni, mert alig másfélméter mély a folyó és bizonyosan szerencsétlenül végződött volna az ugratás.

Megint az ügyész kérdez:

— Szeretné már látni magát a filmen?

— Már láttam is, — feleli Vargha Péter, mert Sárospatakon leperegtették előttük a felvételeket. Csakhogy nem ismertem fel magamat, úgy el voltam változtatva. Hosszú, ádöbögő sörény, a képemen egy nagy forradás· magam is megijedtem magamtól.

— No és a filmszinésznők milyenek voltak? — kérdezi valaki.

Vargha-Sztoffkacs hamisan mosolyog:

— Csuda nőszemélyek! Ha igazi Szatffkacs leitem volna, elrabóltam volna őket!...

Azután búsan elindult haza Balmazujvárosra, vissza a kocákhoz, a tehenekhez és elsősorban — mint búcsúzóul mondta —: a feleségéhez.

Hajdúszoboszlő képviselőtestülete nem ad telket a fővárosi tisztviselőknek gyógyszálló céljaira

Ismeretes az a nehéz és szinte reménytelen küzdelem, amelyet Hajduszoboszló folytat természeti kincseinek értékesítése érdekében és azért, hogy a hőforrásnak kiaknázása kapcsán felmerült adósságoktól miként szabaduljon. Egészen természetesnek látszik, hogy a város közönsége épen azért minden kinálkozó alkalmat megragad, ami fürdőjének prosperitását emelni hivatott. Egyben pedig emeli a város idegenforgalmát. Ilyen alkalomnak látszott az is, hogy dr. *Lieber* Endre fővárosi polgármester vezetése alatt a Székesfővárosi Alkalmazottak Segítőalapjának tizenkét tagú küldöttsége járt Hajduszoboszlón még a nyár elején és ekkor a város vezetőségének a polgármester azt az ajánlatot tette, hogy a

vezetése alatt álló több ezer tagot számláló egyesület hajlandó Hajduszoboszlón a balatonkenesei modern üdülőtelephez hasonló modern üdülőházat építeni, ha a város a fürdőtelepen területet engedne át hosszabb használatra és vizet bocsátana rendelkezésre a reumatikus betegek gyógykezelésére.

Az ajánlat óta hosszabb idő telt el, amely idő alatt Lieber Endre polgármester több izben is megsürgette ajánlatának tárgyalását és a döntés meghozatalát. Annál inkább kívánta, hogy a város mielőbb határozzon, mert az egyesületet és őt is több fürdő és üdülőhely ostromolja, hogy a többszázezer pengőre tervezett gyógyintézetüket náluk építsék meg. Végre most késő ősszel annyira jutott a dolog, hogy a város vezetősége a képviselő-testület elé terjeszthette a fővárosiak ajánlatát. A város vezetőségének az volt a javaslata, hogy a strandfürdő hátamegett adjon a város 800 négyszögöl területet hosszabb bérlet alakjában a modern üdülőház céljaira azzal a feltétellel, hogy az egyesület tartozik az üdülőházat két év alatt felépíteni. E javaslatot a város vezetősége nagyon helyesen azzal okolta meg, hogy az üdülőház létesítésétől a fürdővendégek számának nagymértékben való emelkedése remélhető, de az is, hogy a fővárosiak üdülőháza más testületeket is Hajduszoboszlóra fog vonzani. Annál inkább javasolta a vezetőség ennek az ajánlatnak elfogadását, mert tudvalevően a fürdő fejlesztése céljából a fürdőintézmények bérbeadása a minisztériumok merev magatartása miatt nem sikerült.

A javaslatból azonban nem lett semmi. A szerdán megtartott képviselőtestületi közgyűlés a polgárság nagy meglepetésére a »nem adunk« álláspontjára helyezkedett és

szótöbbséggel kimondta, hogy sem telket, sem vizet a fővárosi alkalmazottak segítőegyesületének nem ad, mert a gyógyfürdőt és a gyógyszállót maguk akarják megvalósítani.

Az általános meglepetést keltő határozat hivei azzal okolták meg álláspontjuka, hogy ők remélik, hogy az állam kifizeti a városnak a vállalkozókkal szemben fennálló 600.000 pengőt meghaladó tartozását, a további befektetésre, tehát gyógyszálló és zártfürdő létesítésére majd az OTI-tól kapnak 500.000 pengős kölcsönt. Meg kell állapítani, hogy azok, akki ezt a határozatot megszavazták, a mai nehéz idők legnagyobb optimistái, akiknek a sors csapásai még nem oszlatták el álmaikat. Mert mindakét reménység amely alapja volt a határozat meghozatalának, egészen bizonyosan csak színes álom.

A polgármesteri beiktatás programja

A csütörtöki polgármesteri beiktatás programját most már véglegesen megállapították. E program szerint a közgyűlés déli 12 órakor lesz. A megnyitás után dr. Csóka László th. főjegyző ismerteti a belügyminiszter leiratát ama közgyűlési határozat jóváhagyásáról, — amely dr. Kölcsey Sándor polgármesterré történt megválasztásáról szól. Ennek tudomásul vétele után küldöttség megy dr. Kölcsey Sándorért, aki megjelenik a közgyűlésen és leteszi az esküt. Az eskü elhangzása után a törvényhatóság nevében dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár üdvözli az új polgármestert, aki ekkor megtartja székfoglaló beszédét.

A törvényhatósági közgyűlés után a város főtisztviselői keresik fel a fogadó szobájában a polgármestert, akit üdvözölnek és aki a tisztviselőkhöz néhány szót intéz.

Délben félkettőkor a Nep törvényhatósági főcsoportja ebédet ad a polgármester tiszteletére.

Kell maradnom 1000 -ek
kívánságára — Édes mostoha.
Ma utoljára Vígszinház 5, 7 és 9 órakor.

MI LESZ VELŰNK, HA MEGHALUNK?

Irta: GONDOS SÁNDOR

(Folytatás.)

Elhiszem, kérem alássan, hogy nagy készséggel és készültséggel olvassák majd fejemre a maguk igazát. De hát úgy áll a dolog, hogy jó pár százesztendeje egyebet se tesznek, — csak bizonyítékokat meg érveket kovácsolgatják, gyüjtögetik egybe, hogy adott pillanatban kimutassák a magyarfajta emberről, hogy szamár. Ami igaz is, de azért hadd mondhassak annyit, hogy azért lehet ám mégis a szamárnak igaza. Az egyszeri hortobágyi juhász is azt mondta a híres tudósnak:

— Ne menjenek ki a karámból, — mert ma még nagy eső lesz.

A tudósok mosolyogtak és gúnyosan mondották:

— Mást mond a baromféter.

Amire a juhász szelíden felelte:

— Én ugyan nem tudom, hogy micsoda állat az urak barom-étere, de azt tudom, hogy ma még igen nagy eső lesz és jaj annak, akit a Hortobágyon talál.

Mikor később a bőrig ázott tudósok bemenekültek a karámba, megkérdezték a juhászt:

— Honnan tudta kend, hogy ma ilyen vihar lesz?

— Hát instá lom onnan, hogy a szamaram a hátával gyúrta a legelő füvét és közbe hangosan ordított, ami csalhatatlan jele annak, hogy hirtelen vihar jön.

Ime, látható ebből, hogy néha a szamárnak is lehet igaza. Ugy látszik, hogy csak nekünk, tollforgatnó embereknek tagadtatik meg ez a lehetőség.

De nem azért írom én e sorokat, hogy vallásbeli kérdéseket feszegessek. Csupán azt akartam mutatni, hogy nincs olyan vallás a föld kerekén, legyen az akármilyen kezdetleges, amely fel ne tételezné azt, hogy az embernek van lelke és hogy azzal a lélekkel jó vagy rossz dolgok történnek a halál után. Hallgatva a pokol, a tisztítótűz és a mennyország felől, a különböző vallások ezt a meghatározást adják:

— A jó lélek üdvözül, a rossz pedig elkárhozik a halál után.

Ne kutassuk, hogy mit jelent az egyik és mit a másik? Elégedjünk meg azzal, hogy valami csakugyan történik a lélekkel a halál után.

Nézzük egyelőre azt, hogy mit mondanak az úgynevezett „spiritiszták" a halál után elkövetkezendő állapotokról:

Kik azok a spiritiszták? Olyan emberek, akik azt állítják, hogy meg tudják idézni a holtak lelkeit, összeköttetésbe tudnak azokkal lépni, beszélgetnek velük és bele tudnak látni abba, ami a halál után cárakozik reánk.

Igazuk van-e vagy sem, ki tudná azt megmondani? Nagyon sok jóhiszemű ember van közöttük és nagyon sok csaló. Apránként elmondunk felőle annyit, amennyi a mi célunk megközelítéséhez szükséges. Hanem, akinek fázós a háta, az ne olvassa tovább ezeket a dolgokat, mert rossz éjszakákat szerez majd magának.

VI.

Kik a spiritiszták? A közfelfogás szerint szellemidézők. Saját bevallásuk szerint olyan emberek, akik ki akarják kutatni azt, hogy van-e élet a halál után is, illetve, hogy milyen életet él az emberi lélek a földi halála után?

A spiritiszták sorában vannak és voltak jóhiszemű, híres, tekintélyes, megbízható emberek, akik közül elég, ha itt Camille Flammariont, a híres párisi egyetemi tanárt, a nagy csillagászt, Conan Doyle világhírű angol írót, volt orvost és Gabányi Árpádot, a budapesti Nemzeti Színház kitűnő művészét említem. A három közül kettő katholikus ember volt és a tekintélyesebb, a nagyobb, a francia Flammarion írta:

A mi katholikus hitünk tiltja azt, hogy szellemeket idézzünk. Én ennélfogva nem is próbálkoztam vele soha, de adatokat gyüjlöttem, amelyek igazolják hitünk tanítását, hogy az embernek igenis van halhatatlan lelke, amely a test pusztulása után tovább él, örökké él.

Kutatásainak eredményét a nagy francia csillagász és egyetemi tanár egy könyvben foglalta össze, amelynek címe:

Urania.

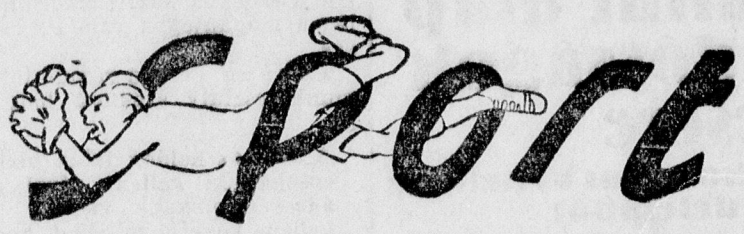
Félénken, a sötétben libabőrös ember ne olvassa ezt a könyvet, mert rossz éjszakái lesznek. Én is csak nagyon röviden szedek ki belőle pár példát, hogy kimutathassam, mit akrt Flammarion bizonyítgatni. Azt mondja például az egyik adat:

— Egy angol ember egyszer elutazott Indiába, hogy valami bonyolult peres ügyet intézzen el. Hat hónappal elutazása után egyik jóbarátja felkereste az Indiába ment ember testvérét és megkérdezte tőle, hogy mi hír van távollevő barátja felől? A jó testvér csodálkozva felelte:

— Semmi!

A jó barát fejét rázta erre és csendesen mondotta:

— Tegnap este 10 óra 54 perckor a karosszékemben ültem és olvastam, mikor egyszer csak ott állott előttem a barátom és szó nélkül, hosszan, mereven nézett reám. Hasztalan szóltam hozzá, hogy miként került a zárt ajtójú szobámba, mert nem válaszolt, csak nézett reám mereven, majd nagyot, mélyet sóhajtott és nyomtalanul eltünt. (Folytatjuk.)

Kétkapus tréninggel készül csütörtökön a Bocskay a Kispest ellen

Vasárnap ismét nemzeti ligabajnoki mérkőzés jut Debrecennek: a Bocskay a válogatott mérkőzés napján a Kispestet látja vendégül a Stadionban a választás miatt elhalasztott mérkőzés lejátszására.

A Bocskay—Kispest találkozók mindenkor igen izgalmasak voltak, hiszen talán egyetlen csapat sincsen, amely annyi borsot tört volna a Bocskay orra alá, mint épen a Kispest. Amikor a Bocskay méltán a kontinens legjobb együttesei közé számított és formája tetőfokán volt, nem egyszer megtörtént, hogy a Kispest debreceni pályán is meglepetésszerűen elbánt vele, nem szólva arról, hogy a kispesti otthonában különösen veszélyes volt a Bocskayra, — ezt a sorsot azonban a kék-sárgák osztották a nagycsapatokkal.

Amióta a Kispest felfejlődött az elsővonalbeli tudásra, a Bocskayval vívott mérkőzései mindig kivételesen izgalmasak és érdekesek voltak. *Mindig a legjobb sportot nyujtották ezek a meccsek*, kitünő, gyors, játékot, mert a Bocskay kénytelen volt alkalmazkodni a Kispest híres küzdenitudásához s amellett sok érdekességet is adtak ezek a mérkőzések, hiszen a Kispest *a legelsők között volt, amelyek bevezették a modern védelmi játékot, a Bocskay viszont hosszú ideig őrizte a klasszikus támadóiskolát.*

Nem kétséges, hogy a vasárnapi mérkőzés is igen érdekes és izgalmas lesz, hiszen a Bocskaynak égető szüksége van pontokra, viszont *a Kispest a mult vasárnap a jeles Budafok feletti szép győzelmével megmutatta, hogy most is számolni kell vele.*

A Bocskay csütörtökön délután fél 3 órai kezdettel kétkapus tréningen készül a vasárnapi mérkőzésre, *tréningellenfele a Villanygyár csapata lesz.* Azok a Bocskay-tagok, akik a novemberi havi tagsági nyugtájukat felmutatják, ingyen mehetnek be a tréningre, nem tagok 20 fillért fizetnek.

A Bocskay figyelmezteti tagjait, hogy a Kispest-mérkőzésre szóló tagsági jegyeket még a mult hónapban kiadta. Ezek a jegyek természetesen csak akkor érvényesek, ha tulajdonosuk a pályán felmutatják a november havi tagsági nyugtát.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg

A BOCSKAY KÖZGYÜLÉSE

A Bocskay Futball Club 1935. évi rendes közgyülését ez évi november hó 17-én délelőtt 10 órakor tartja meg Debrecenben, az Arany Bika-szálló kistermében. Erre a közgyülésre a club tagjait tisztelettel meghívjuk. Amennyiben a november hó 17. napjára összehívott közgyülés határozatképtelen lenne, az újabb közgyülést ugyanazzal a tárgysorozattal 1935. évi november hó 24-ikére, vasárnap délelőtt 10 órára hirdetjük meg az Arany Bika-szálló kistermébe azzal, hogy ez az újabb közgyülés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes. Debrecen, 1935 november 1. Sporttársi tisztelettel: Szilas Hugó s. k. társelnök. Béber László s. k. főtitkár. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Az 1935. évi zárószámadás előterjesztése. 4. Az 1936. évi költségvetés előterjesztése. 5. Tisztikar és választmány választása. 6. Esetleges indítványok. Az indítványokat a közgyülés előtt 8 nappal a választmányhoz írásban kell benyujtani.

A DMTE KLUBKÖZI BIRKOZÓVERSENYE

A DMTE vasárnap rendezte meg a Diósgyőri Vasgyári TK-val klubközi birkozóversenyét. A két birkozó csapatnak ez volt első találkozása, igy érthető érdeklődés előzte meg a vasárnapi versenyt, melyen felvonultak Eszakmagyarország legjobb birkozói. A versenyeredmények a következők:

I. forduló: Kovács (DVTK) győz Kiss (DMTE) ellen, — Fügeczki (DVTK) Fejszés (DMTE) ellen, Fejes (DVTK) Vámos (DMTE) ellen, Danó (DVTK) győz Prokop (DMTE) ellen, Rozmann (DVTK) Piroska (DMTE) ellen, Csótai (DVTK) Szabó (DMTE) ellen, — Grómann (DVTK) veszt Palotás (DMTE) ellen.

II. forduló: Siposs (DMTE) győz Kovács (DVTK) ellen, Szalai (DMTE) győz Fkgeczki (DVTK) ellen, Gacsárdi (DMTE) győz Fejes (DVTK) ellen, Szilágyi (DMTE) győz Danó (DVTK) ellen.

A verseny után bankett volt.

Felhivás. Felkérem ama tócóskerti ifjakat, akik a most megalakuló futballesapatban játszani akarnak, vasárnap d. e. 9 órára a Szilágyi-féle fűszerüzlet előtt megjelenni szíveskedjenek. Kovács.

A DKASE felhívja játékosait, hogy a csütörtöki tréningen okvetlen megjelenni szíveskedjenek, mivel a DVSE elleni bajnoki mérkőzés meg lesz tartva. Intéző.

Pala és salakmentes
edelényi szén
P 2.80
a Korona Festéküzleteiben
Piac 10., Petőfi tér 6,.
Szent Anna 10—12.

Gyászrovat

MEGHALT DARÓCZY JÓZSEF DR ÜGYVÉD

Mély gyásza van Debrecen város jogász-társadalmának: szerdán este 69 éves korában meghalt Daróczy József dr. ügyvéd, nyugalmazott törvényszéki bíró. A közszeretetben és közbecsülésben álló férfiú több, mint két évtized óta élt családjával együtt Debrecenben és ez idő alatt nagyon sok barátot és tisztelőt szerzett magának. Megbecsült alakja volt Debrecen úri társadalmának, népszerűségét elsősorban jó szívének és puritánságának köszönhette.

Daróczy József Erdélyben született, középiskoláit Szatmáron végezte, egyetemi tanulmányait Budapesten fejezte be. Diplomája megszerzése után a fővárosban nevezték ki törvényszéki jegyzőnek, majd kevéssel utána Hajdubószörményben lett járásbíró. Rövidesen megkapta törvényszéki bírói kinevezését és igy került 1910-ben a debreceni törvényszékhez. Itt 11 esztendei működés után, 1921-ben nyugalomba vonult. Ügyvédi irodát nyitott és mint ügyvéd értékes tagjává lett a debreceni ügyvédi karnak.

Ez év tavaszán súlyos betegség támadta meg, amely aztán két hónappal ezelőtt végleg ágynak döntötte. Az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek, de minden fáradozásuk hiábavalónak bizonyult, mert dr. Daróczy József szerdán este meghalt. Özvegyet és hat gyermeket hagyott hátra, négy leánya van és két fia; az egyik fia, dr. Daróczy Gusztáv sátoraljaújhelyi királyi közjegyző, másik fia, dr. Daróczy István tb. városi fogalmazó, rendőri büntetőbíró.

Daróczy József dr. halálának híre osztatlan részvétet keltett Debrecenben s a gyászban a hozzátartozókon, barátokon és tisztelőkön kívül osztozik a város jogásztársadalma is, amelyet nagy veszteség ért dr. Daróczy József halálával.

Kétszázhúsz pengőt fizetett be adóba Bulyba Tárász alvezére

Azért nem tudta a tengerit szállitani a balmazujvárosi gazda, mert közben filmszinész lett

— A Vargha Péter ügyben jöjjenek be! — kiáltotta a bírósági altiszt dr. *Gyöngyössy* József járásbíró szobája előtt.

A Vargha Péter ügyben csak ketten jelentek meg; maga *Vargha* Péter, aki vádlott volt és *Toma* Pál, a följelentő. Benn a tárgyalószobában

Toma Pál mindjárt kijelentette, hogy nem kívánja Vargha Péter megbüntetését, mert a vádlott igéretet tett, hogy 1926. év augusztusában megfizeti a tartozását.

— Meddig? — csodálkozik a bíró.

Toma Pál meglehetősen szórakozottan ismételi:

— Augusztusig, 1926 augusztusig.

— Maga téved, — mondja Gyöngyössy bíró.

— Már hogy tévednék! — tiltakozik Toma Pál —, mondom, hogy 1926 aug... dehogyis... 1936 augusztusig megfizeti a tartozását. Megegyeztünk.

Igy már rendeben van, nem 1926, hanem 1936, nincs már hiba. A bíró átnézi a tényállást. Azért történt a feljelentés, mert Vargha Péter valamilyen üzletet kötött Toma Pállal. Tengerit kellett volna szállítania, de nem szállította s ilyenformán megindult az eljárás.

Az ügyészség sem ragaszkodik a vádhoz, látja, hogy békésen lehet az ügyet elintézni, hozzájárul az eljárás megszüntetéséhez, de a bíró figyelmezteti Vargha Pétert, hogy tartsa be az ígéretét, mert különben baja lehet. Nehogy azt higyje, hogy mindig ilyen könnyen megszabadulhat.

Vargha Péter keményen összecsapja a bokáját és mondja:

— Rendes ember vagyok én, sohasem voltam büntetve. Amit megígérek, azt megtartom. Most is csak azért nem tudtam szállítani a tengerit, mert időközben filmszinész lettem.

No, már, erre aztán mindenki felfigyel, a bíró is, az ügyész is, a jegyző is, mindenki, aki odabenn van. Csizmás magyar gazda, aki filmszinész.

A bírót is érdekli a dolog, van még egy kis idő a következő tárgyalásig, addig lehet beszélgetni. Mindjárt meg is is kérdi, hogy lett filmszinész belőle.

— Ide jöttek kérem, a Hortobágyra meg Sárospatakra a francia meg orosz szinészek, de szükségük volt még emberekre, hát igy kerültem én is közéjük, még vagy száznegyven magyarral. Csakhogy

én voltam közöttük a fő, nekem jutott a legnagyobb szerep.

Rettenetesen büszke Vargha Péter, gőgösen pödri beszéd közben a bajuszát.

Azt mondja, balmazújvárosi, ott kapta meg Vajda gazdasági titkár úr felhívását, hogy jó lovas ember létére szegődjék a filmesekhez.

— Ingyen nem adom én senkinek a tudományom, — adja elő —, először, persze, azt kérdeztem, mennyit fizetnek Potyára nem lovagolok senkinek a szép szeméért, még ha olyan híresek is azok a filmesek.

Megkapta az értesítést, hogy napi húsz pengőt kap és a szereplés néhány hétig fog tartani.

Na, ez nem is olyan nossz ajánlat ma napság egy gazdaember részére — gondolta magában —, hogy keres ő meg búzával meg a jószágaival ilyen rövid idő alatt ennyi pénzt! Sehogy. Éppen azért nem is habozott sokáig elfogadta az ajánlatot és uccu neki, felcsapott filmszinésznek.

Az ügyész kérdezi:

— No és jó filmszinésznek lenni?

Vargha Péter ezt a választ adja:

— *Dicsőséges.*

Hogyisne volna dicsőséges, amikor neki olyan szerep jutott, amilyen senki másnak a falubeliek, meg a környékbeliek közül. Hogyisne volna dicsőséges, amikor ő volt a nagy Bulyba Tárász alvezére, a kozákok egyik hatalmas hőse, Sztoffkacs, a rettenthetetlen!

Vargha-Stoffkacs élete legszebb emlékeként könyveli el azt a huszonegy napot, amit a filmezéssel töltött el.

Huszonegy nap alatt négyszázhúsz pengőt keresett, ebből kettőszázhúsz megmaradt tisztán, a többit elköltötte három hét alatt.

— A kétszázhúsz pengőt meg befizettem adóba — mondja a vádlott kozák alvezér fájdalmas mosollyal. — Nagyon fáj érte a szívem, de hiába, muszáj volt.

Hej, az igazi Stoffkacs bezzeg nem fizetett adót!... Nem ám, hanem felült a paripájára és úgy vezette ki a várból a rohamra a kozákokat.

Vargha Péternek tetszik az emlékezés:

— Én voltam Bulyba Tárász szárnysegédje, a várból én rohantam ki a kozákok élén. Hű, micsoda roham volt az! Csak úgy porzott alattunk a föld!

Bulyba Tárászt egyébként Harry Baur alakította, aki nagyon megszerette a németül is jól beszélő Vargha Pétert. Ugyancsak tetszett Granovszkynak is a magyar paraszigazda lovasbravurja, ahogyan megoldotta a nehéz lovasprodukciókat.

— Fel is irták a címemet, — mondja Vargha Péter — azzal, hogyha legközelebb eljönnek, ismét felléphetek. De valami mégis bosszant engem. Szerettem volna megkeresni még vagy kétezer pengőt. Meg is lehetett volna, ha a Bodrog medrét a hid alatt kimélyitik legalább négy méterrel. Akkor

gpönyörü ugratást csinálhattam volna a lóval, a hídról egyenesen a vízbe. Ezért adtak volna kétezer pengőt,

csakhogy kimélyítés nélkül nem lehetett megcsinálni, mert alig másfélméter mély a folyó és bizonyosan szerencsétlenül végződött volna az ugratás.

Megint az ügyész kérdez:

— Szeretné már látni magát a filmen?

— Már láttam is, — feleli Vargha Péter, mert Sárospatakon leperegtették előttük a felvételeket. Csakhogy nem ismertem fel magamat, úgy el voltam változtatva. Hosszú, dobogó sörény, a képemen egy nagy forradás· magam is megijedtem magamtól.

— No és a filmszinésznők milyenek voltak? — kérdezi valaki.

Vargha-Sztoffkacs hamisan mosolyog:

— Csuda nőszemélyek! Ha igazi Szatffkacs lettem volna, elraboltam volna őket!...

Azután búsan elindult haza Balmazujvárosra, vissza a kocákhoz, a tehenekhez és elsősorban — mint búcsúzóul mondta —: a feleségéhez.

Hajdúszoboszló képviselőtestülete nem ad telket a fővárosi tisztviselőknek gyógyszálló céljaira

Ismeretes az a nehéz és szinte reménytelen küzdelem, amelyet Hajduszoboszló folytat természeti kincseinek értékesítése érdekében és azért, hogy a hőforrásnak kiaknázása kapcsán felmerült adósságoktól miként szabaduljon. Egészen természetesnek látszik, hogy a város közönsége épen azért minden kínálkozó alkalmat megragad, ami fürdőjének prosperitását emelni hivatott. Egyben pedig emeli a város idegenforgalmát. Ilyen alkalomnak látszott az is, hogy dr. *Lieber* Endre fővárosi polgármester vezetése alatt a Székesfővárosi Alkalmazottak Segítőalapjának tizenkét tagú küldöttsége járt Hajduszoboszlón még a nyár elején és ekkor a város vezetőségének a polgármester azt az ajánlatot tette, hogy a

vezetése alatt álló több ezer tagot számláló egyesület hajlandó Hajduszoboszlón a balatonkenesei modern üdülőtelephez hasonló modern üdülőházat építeni, ha a város a fürdőtelepen területet engedne át hosszabb használatra és vizet bocsátana rendelkezésre a reumatikus betegek gyógykezelésére.

Az ajánlat óta hosszabb idő telt el, amely idő alatt Lieber Endre polgármester több izben is megsürgette ajánlatának tárgyalását és a döntés meghozatalát. Annál inkább kívánta, hogy a város mielőbb határozzon, mert az egyesületet és őt is több fürdő és üdülőhely ostromolja, hogy a többszázezer pengőre tervezett gyógyintézetüket náluk építsék meg. Végre most késő ősszel annyira jutott a dolog, hogy a város vezetősége a képviselőtestület elé terjeszthette a fővárosiak ajánlatát. A város vezetőségének az volt a javaslata, hogy a strandfürdő hátamegett adjon a város 800 négyszögöl területet hosszabb bérlet alakjában a modern üdülőház céljaira azzal a feltétellel, hogy az egyesület tartozik az üdülőházat két év alatt felépíteni. E javaslatot a város vezetősége nagyon helyesen azzal okolta meg, hogy az üdülőház létesítésétől a fürdővendégek számának nagymértékben való emelkedése remélhető, de az is, hogy a fővárosiak üdülőháza más testületeket is Hajduszoboszlóra fog vonzani. Annál inkább javasolta a vezetőség ennek az ajánlatnak elfogadását, mert tudvalevően a fürdő fejlesztése céljából a fürdőintézmények bérbeadása a minisztériumok merev magatartása miatt nem sikerült.

A javaslatból azonban nem lett semmi. A szerdán megtartott képviselőtestületi közgyülés a polgárság nagy meglepetésére a »nem adunk« álláspontjára helyezkedett és

szótöbbséggel kimondta, hogy sem telket, sem vizet a fővárosi alkalmazottak segítőegyesületének nem ad, mert a gyógyfürdőt és a gyógyszállót maguk akarják megvalósítani.

Az általános meglepetést keltő határozat hivei azzal okolták meg álláspontjuka, hogy ők remélik, hogy az állam kifizeti a városnak a vállalkozókkal szemben feunálló 600.000 pengőt meghaladó tartozását, a további befektetésre, tehát gyógyszálló és zártfürdő létesítésére majd az OTI-tól kapnak 500.000 pengős kölcsönt. Meg kell állapítani, hogy azok, akki ezt a határozatot megszavazták, a mai nehéz idők legnagyobb optimistái, akiknek a sors csapásai még nem oszlatták el álmaikat. Mert mindakét reménység amely alapja volt a határozat meghozatalának, egészen bizonyosan csak színes álom.

A polgármesteri beiktatás programja

A csütörtöki polgármesteri beiktatás programját most már véglegesen megállapították. E program szerint a közgyülés déli 12 órakor lesz. A megnyitás után dr. Csóka László th. főjegyző ismreteti a belügyminiszter leiratát ama közgyülési határozat jóváhagyásáról, — amely dr. Kölcsey Sándor polgármesterré történt megválasztásáról szól. Ennek tudomásul vétele után küldöttség megy dr. Kölcsey Sándorért, aki megjelenik a közgyülésen és leteszi az esküt. Az eskü elhangzása után a törvényhatóság nevében dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár üdvözli az új polgármestert, aki ekkor megtartja székfoglaló beszédét.

A törvényhatósági közgyülés után a város főtisztviselői keresik fel a fogadó szobájában a polgármestert, akit üdvözölnek és aki a tisztviselőkhöz néhány szót intéz.

Délben félkettőkor a Nep törvényhatósági főcsoportja ebédet ad a polgármester tiszteletére.

Kell 1000 maradnom
kivánságára — Édes mostoha.
Ma utoljára Vígszinház 5, 7 és 9 órakor.

Kártérítést kér a szinigazgató a szinházi lopásokért

Kardoss Géza igazgató bejelentette a polgármesternek, hogy a színháznál sorozatos lopások történtek, amelyeknek tettesét egy tűzoltó személyében le is leplezték. Az egyik rendőrségi inspekciós zsebéből kilopta a tolvaj a cigarettatárcát. Amikor a tűzoltóra gyanakodva, bevitték az egyik szobába, kiesett a sisakja alól a cigarettatárca. Igy jöttek rá, ki a tolvaj. Most az igazgató, mivel a tolvaj több színházi tárgyat, ruhadarabot is ellopott, azzal a kérdéssel fordult a polgármesterhez, hogy ki téríti meg a kárát, mert hiszen a tűzoltó városi alkalmazott volt. A polgármester elrendelte, hogy mielőtt a kártérítés kérdésében bárminemű intézkedést is tenne, az ügyet tegyék át a rendőrségre.

Megint baj van a fáradt olajjal — eltünt egy kilónyi olaj

A debreceni tűzoltóságnak fegyelmi választmányokat, kilónyi jegyzőkönyveket, közgyülést, sőt a parlamentet is megjárt fáradt olaja ismét beszéltetett magáról. A fáradt olaj az az olaj, amely a tűzoltóság gépeiről lekerül és amelyet azelőtt egyszerűen a csatornába öntöttek. Nagyon okosan, mert akkor nem csinált annyi bajt, mint értékesítve. Odalenn legfeljebb a patkányok fintorgatták a fáradt olajtól az orrukat, vagy esetleg örültek neki, de a T. Ház asztalára még sem került. Amióta ez a fáradt olaj embereket és tisztességeket is akart bekenni, az illetékesek úgy határoztak, hogy a tűzoltóság fáradt olaját sem a csatornába nem öntik, sem magánosoknak el nem adják, hanem a közvágóhídnál értékesítik, amely azt a saját üzemében használja fel és fizet a fáradt olaj kilójáért 18 fillért. A tűzoltóság odaadta a fáradt olaját, a közvágóhíd pedig fizette a 18 fillért. Most azonban a vágóhíd bejelentette, hogy a tűzoltóság a saját mérlegelése szerint 58 kiló fáradt olajat adott el a vágóhídnak, amikor azonban ez az olajat »viszszamérte«, azt találta, hogy csak 57 kilót nyom a fáradt olaj. Megindult a nyomozás, de ez sem tudott fényt deríteni az egy kiló fáradt olajra, így azután jelentés ment a tb. h. polgármesterhez az eltünt egy kiló fáradt olajról. A tb. h. polgármester megijedt, hogy az egy kiló olajból nehéz és fontos kérdéseket boríthat el aktalavinával, a gordiusi csomót pompás kardcsapással metszette ketté és oldotta így meg: elrendelte, hogy az egy kiló fáradt olajat írják le a leltárból. Igy a bujdokló egy kiló fáradt olaj csepjei nem kerülnek előző testvéreik sorsára és nem jutnak sem jegyzőkönyvekbe, sem a szomszéd törvényhatóság fegyelmi választmánya, sem a közgyűlés, sem a parlament elé.

PANASZA van a lapra?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

Családi házakra is házadómentességet kér a város

A város felterjesztést intéz a pénzügyminiszterhez, hogy a rendkívüli ideiglenes házadómentességet, amelyet a miniszter 1935. évre megadott a szabályozási vonalon építendő házakra, ezekre a területekre vonatkozóan hosszabbítsa meg 1936. évre is. A kérést a polgármester azzal okolta meg, hogy 1935-ben a telektulajdonosok ezt a kedvezményt nem tudták igénybe venni olyan mértékben, mint arra számítottak, mert a gazdasági viszonyok olyan rosszak voltak, hogy építkezésre gondolni nem lehetett. — Ebben a házadómentességben benne volt 10 évi községi adómentesség is.

A kedvezmény úgy szólt, hogy abban csak a szabályozási vonalon fekvő telkeken épülő bérházak részesülhessenek. Most a polgármester azt kérte, hogy az ideiglenes rendkívüli házadómentességet adja meg a pénzügyminiszter a legalább egy emeltes családi házaknak is, amelyekben a háztulajdonos lakásán kívül legalább még egy lakás van. Természetesen csak azokra a családi házakra terjeszkedne ki a kedvezmény, amelyek a szabályozási vonalban fekvő telkekre épültek.

Kéthónapra ítélték ifj. Varjassy Imrét felekezet elleni izgatás miatt

A főtárgyaláson fantasztikus bünökkel és szombati libaevéssel vádolta ifj. Varjassy a zsidóságot — Egy kikeresztelkedett nő hisztérikus dühvel tiltakozott a zsidóság rágalmazása ellen

Ifjú Varjassy Imre, debreceni kovácsmester állott szerdán délelőtt és délután a debreceni törvényszék Jeney-tanacsa előtt felekezeti izgatással vádolva. A kovácsmester, aki egyébként a nemzeti szocialista tömörülés egyik újabb alakulatának, úgy hisszük a kaszáskereszteseknek debreceni vezére, a legutóbbi ipartestületi elnökválasztással kapcsolatosan kiadott egy röpiratot »Vádirat« címen. A röpirat több cikkében igen élesen támadta a zsidókat, akik a cikkek szerint fajt képviselnek s ennek a fajnak reprezentánsa Vági István ipartestületi elnök, aki kommunista és aki a proletárdiktatúra alatti szereplésééért öt esztendőre be volt zárva. Fejtegeti továbbá a röpirat, hogy Vági a kommunista uralom alatt a magyarirtó Szamuelly és rokonfajú gárdájának volt meggyőződéses és oszlopos tagja. Ezeket a kifejezéseket, továbbá még számos, a zsidóságot támadó és támadóan kritizáló kitételt inkriminált részben a sértett Vági István, részben pedig az ügyészség.

Varjassy Imre a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mivel a cikket hazafias érzésétől és családfentartói, valamint iparosi minőségében fennforgó aggodalmai alapján irta meg. Elmondta, hogy védelmével dr. Gályásy János ügyvédet bízta meg, aki azonban azelőtt mondott le a védelemről, hogy a vádirat ellen a kifogásokat a kellő időben megtette volna s így ő a valódiság bizonyításától elkésett.

Ezek után Varjassy Imre terjedelmes védekezésbe fogott, melynek számára a délelőtt kevésnek bizonyult. A vádlott terjengősen fejtegette, hogy a zsidóság faj és nem felekezet, kifejtette, hogy véleménye szerint a kaftános és jólöltözött zsidók jólétben élnek és a keresztyén munkás vérmocskos kezüket kénytelen csókolni alamizsnáért.

— A legszegényebb zsidó is libát eszik szombaton, — kiáltotta Varjassy, mikor egyszerre a hátsó padsorokban a hallgatóság közül egy asszony hisztérikusan elkezdett ordítozni:

— Ilyet ne mondjon, én is ilyenért vagyok itt. Én kikeresztelkedett zsidó vagyok és ismerem a zsidó vallást. Én ezt nem hallgathatom tovább! — visitotta magas fejhangon a közbekiáltó nő.

Miután az elnök erélyes csengőrázása sem vezetett sikerre, az elnök is arra az álláspontra volt kénytelen helyezkedni s nem hallgathatta tovább az idegrohamos asszonyságot, hanem egy fogház őrrel kivezettette a folyosóra.

Ezután az incidens után pedig a tárgyalást délután négyre halasztották el, mikor is Varjassy Imre folytatta terjedelmes védekezését. Mikor az ipartestületi ügyek mélyebb taglalásába kezdett és azt kezdte — mint ő mondta — »ismertetni«, hogy az elnök hányszor vette fel a fizetését és hogy szerinte szervezője a szocialista pártnak a testületben, ahol nincs helye a politikának.

Az elnök erélyesen rendreutasítva félbeszakította és figyelmeztette, hogy ne kalandozzék el a tárgytól. Varjassy ezek után az egyes inkriminált kifejezéseket magyarázgatta a saját ideologiája szerint, minden egyes kitétel után megjegyezvén, hogy ezzel ő nem izgatott a zsidó hitfelekezet ellen, hanem hát mivel a tényállás igaz, így izgató is, főleg őt izgatja, mint aggódó magyar embert.

Ezután még néhány elnöki figyelmeztetéssel elmondta, hogy véleménye szerint azon a törvényen, amely miatt ő most itt áll vádlottként, változtatni kell, mert viszont olyasmi is esthetik büntetlenül, hogy kitépik az ember gombluykából a nemzetiszín szalagot az ipartestületben és megkérdezik gúnyosan, hogy nem szégyelli-e viselni? Azután még — mint mondotta — rá akart térni a zsidóság és a magyarság harcának közelebbi ismertetésére. Az elnök azonban ekkor félbeszakította és végérvényesen megvonta Varjassytól a szót.

A bíróság ezek után ítélethozatalra vonult vissza és félórás tanácskozás után kihirdette az ítéletet, melyben bűnösnek mondta ki Varjassy Imrét felekezet elleni izgatásban és ezért két hónapi fogházra ítélte el, de az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet ellen a királyi ügyész súlyosbításért, a vádlott pedig az elítéltetés miatt jelentett be fellebbezést.

METEOR MOZI MUSORA

Csütörtökön: »**BÉCSI CSALOGÁNY**«, **Eggerth Márta, Leo Slezák** világfilmje. — Megelőzi: »**Örök csend honában**«. Előadások: 5, 7, 9 órakor.

Az erdélyiek Debrecenben

Debrecen város egész társadalma a legnagyobb érdeklődéssel tekint gróf Bánffy Miklós és társai debreceni előadó-estje felé. A november 10-i előadás helybiztosító műsorait már hetekkel előre előjegyezték.

Az előadáson ott lesznek dr. Baltazár Dezső püspök és családja, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, dr. Kölcsey Sándor polgármester és neje, dr. Vásáry István és családja, az egyetem tanárai dr. Benedek László rektorral az élén, Vincze András tábornok, a társadalmi és kulturális egyesületek vezetői, a hivatalok főnökei, az egyetemi ifjúság. A rendezés körül a SZEFHE is közreműködik.

Vasárnap délben dr. Baltazár Dezső püspök ebédet ad a kollégiumi konviktusban az illusztris vendégek tiszteletére. Az előadás pontban 6 órakor lesz a Déri-múzeumban. Előadás után közvacsora a vendégek tiszteletére a Bika külön termében.

Szombaton tartja előadását Horvá h Arpád az Ady Társasagban

Egész rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg *Horváth* Árpád, a Magyar Színház főrendezőjének előadása iránt, melyet a kiváló dramaturg és színházi szakember az Ady-Társaság meghívására most szombaton, november 9-én este 6 órai kezdettel a Déri-muzeum előadótermében tart meg.

Örök színház — mai közönség: a címe a Horváth Árpád előadásának és ez az állandóan aktuális probléma bizonyára egész különleges monlanivalójú tolmácsolóra talál Horváth Árpád személyében, akinek nemcsak aktiv színházrendezői munkája, de tudományos dolgozatai is magas rangot biztositanak a magyar szinpadtudomány müvelői közt.

Horváth Árpád nem száraz pandetériával szokta előadásait korlátozni: ellenkezőleg példákkal, színházi élményekkel füszerezett közvetlen előadói készsége valósággal elevenné teszi a felvetett kérdést, amelyről Debrecenben — amint azt az érdeklődés mértékéből máris látni lehet — valóban nagyszámú közönség akar a neves előadó útján szélesebb és alaposabb ismereteket szerezni.

Az előadást az Ady Társaság dijmentesen rendezi és így a közönséget az Ady Társaságnak ezen az évadnyitó estjén belépődij sem fogja terhelni.

NYOMTATVÁNYAIT a lapunkat előállító nyomdában a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.-nél rendelje!

Juhász Nagy Sándor ar, és a polgármesteriktatási bankett

A polgármesteri beiktatás programja szerint tudvalevően a közgyűlést követően a NEP törvényhatósági főcsoportja bankettet rendez dr. *Kölcsey* Sándor, az új polgármester tiszteletére. Erre a bankettre, amely nagy meglepetést keltett a polgárság körében abban a viszonylatban, hogy azt egy politikai párt rendezi az új polgármester tiszteletére, a bankett rendezősége meghivókat bocsátott ki és ezekhez válaszos levelezőlapot is mellékelt, amelyen a meghivottnak közölnie kell, hogy a banketten résztvesz-e, vagy sem. E levelezőlap kérdésre most dr. *Juhász* Nagy Sándor törvényhatósági bizottsági tag a következő válasszal felel:

Tisztelt Rendező Bizottság!

A Nemzeti Egység Debreceni Törvényhatósági Szervezetétől vettem a meghivást a dr. Kölcsey Sándor polgármester úr beiktatása alkalmából rendezendő közebédre, azzal, hogy a mellékelt levelezőlapon nyilatkozzam: részt veszek-é ezen a közebéden, igen, vagy nem? A felszólítás folytán kénytelen vagyok nyilatkozni, hogy a közebéden, sajnálatomra, nem vehetek részt.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester úr tiszteletére rendezendő beiktatási közebéden pedig szívesen vennék részt, mert személyét nagyra becsülöm, barátságára sokat tartok és őt, habár ellenkező politikai véleményen vagyunk is, a város javára irányuló mindennemű szándékában támogatni kívánom.

Ezek dacára még sem vagyok abban a helyzetben, hogy ezen a közebéden megjelenhessek, még pedig azért, mert az új polgármester tiszteletére ezt az ünnepi alkalmat nem pártpolitikai szempontok fölé emelkedve, rendezik meg, úgy, hogy ez a tisztességadás Debrecen egész osztatlan társadalma, mondjuk az egész nép megnyilatkozásának színezetét öltse fel, hanem egy politikai párt rendezi meg és ezzel az alkalomnak pártszínezetet ad, amiáltal a más párthoz tartozók kénytelenek onnan elhuzódni.

A Nemzeti Egység Pártja Debrecenben kisebbség, mert a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával az érvényes 30.000 szavazatból még 12.000-et sem kapott meg, míg 18.000 szavazat a többi pártok közt oszlott meg. A város polgármesterét tehát nem szabad a maga részére kizárólagos joggal lefoglalni. De volna Nemzeti Egység Pártja többség a város népe közt is, úgy, mint ahogyan többség a közgyűlésen, akkor sem tartom helyesnek, hogy a polgármester beiktatásának tényét egyoldalúan pártszínezetüvé teszi.

Amikor tehát a meghivást megköszönöm, a megjelenés alul magamat kimentem nemcsak a fenti elvi okból, hanem azért is, mert esetleges megjelenésemet nyilván sokan félre is magyaráznák.

Kiváló tisztelettel:

Dr. Juhász Nagy Sándor
törv. hat bizottsági tag.

Ez a válasz bizonyára igen sok debreceni polgár felfogását fejezi ki, aki egyébként a tisztelet és megbecsülés teljességével viseltetik dr. Kölcsey Sándor személye, tehetsége és hivatottsága iránt.

Venni akar valamit?
A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Hegymegi Kiss Pál és pártja politikai bosszúból határozták el értekezletükön Rásó alispán lehetetlenné tételét

Maga Hegymegi Kiss Pál ismerte el ezt nyilt törvényszéki tárgyaláson

Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk arról a bünperről, amely a debreceni törvényszéken *Nagy* Zsigmond, debreceni lakos ellen folyt sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt. Nagy Zsigmond ugyanis a *Tiszántul* című lapban olyan cikk szerzőségét vállalta *Rásó* István alispánról, amely sértő kritika tárgyává tette az alispán oláh megszállás alatt tanisított magatartását, kimerítve a rágalmazás tényálladéki elemeit.

A multkori tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy *a cikket nem ő irta és hogy azt neki dr. Görgey Márton tiszti főorvos adta át.* A törvényszék akkor elnapolta a tárgyalást és annak folytatására csak szerdán délelőtt került sor, mikor is a törvényszék tanoként hallgatta ki *Görgey* Márton dr.-t, valamint *Hegymegi Kiss* Pál volt képviselőt.

Dr. *Görgey* Márton elmondta, hogy az *inkriminált sajtóközleményt az azazóta elhonyt Zöld Aladárral ketten készítették,* még pedig úgy, hogy Görgey összeszedte az adatokat és azokat Zöld Aladár összeszedte, leirván az egész históriát a Görgey Márton dr. irógépén. *A kész cikket aztán Görgey vittel el Hegymegi Kiss Pálhoz, aki leadta megjelerés céljából.* Görgey Márton dr. még elmondta hogy *ezt megelőzőleg pártközi értekezleten határozták el az alispánt támadó cikk megirását,* mert Rásó István politikailag ellenük fordolt s lehetetlenné akarta tenni. Az adatokat a *Baltazár* Dezső püspök Megpróbáltatások című könyvéből, a Debreceni Képes Kalendáriumból, továbbá Vásáry István akkori polgármester személyes egykori feljegyzéseiből merítették. Arról — ugymond — nem volt tudomása, hogy a jelenlegi vádlott elvállalta-e, vagy nem a cikk szerzőségét és a sajtójogi felelősséget.

Ezután *Hegymegi Kiss* Pál tanukénti kihallgatása következett. A volt képviselő elmondta, hogy *a megbizást valóban ő adta ki a Rásó elleni adatok beszerzéséhez* s úgy emlékszik, a kész cikket Görgey Márton dr. vitte el neki, amit ő leadott a nyomdába. A pártközi értekezleten a balmaujvárosi választás miatt határozták el az alispán lehetetlenné tételét.

A tanuvallomások elhagzása után dr. *Előry* Kálmán ügyész kérte a tárgyalás elnapolását és az iratok áttételét az ügyészséghez, hogy új vádiratot szerkeszthessen a szerző, dr. Görgey Márton ellen. A törvényszék az indítvány értelmében határozott és a tárgyalást elnapolta.

Elnök úr, én harapni szeretnék!

— kiabálta a tárgyaláson egy exaltált nő, aki „boldog öntudattal" rágalmazta meg az irásszakértőket

Kelemen Antalné debreceni, Bujdosó ucca 44. szám alatti lakos állott a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa előtt négyrendbeli felhatalmazásra üldözendő rágalmazással vádolva. Kelemenné különben az érdeklődés homlokterébe került már a délelőtt folyamán, mikor is mint hallgató szerepelt a Varjassy Imre ügyének főtárgyalásán. Azonban nem hallgatott, ellenkezőleg

úgy kiabált, hogy az elnök kénytelen volt kivezettetni a dühöngő asszonyt.

Délután került sor a kedélyes hallgató ügyének tárgyalására. Kelemen Antalné ekkor sem engedett a negyvennyolcból és öreg tárgyaláslátogatók előre kijelentették, hogy elmeállapotmegvizsgálás lesz a vége a dolognak. Ugy is lett. Előbb azonban sokkal épületesebb dolgok történtek.

Kelemennének van egy szomszédja, bizonyos Bugyik nevű postaaltiszt, aki egy szép napon névtelen levelet kapott,

melyben feleségét a névtelen levélíró házastársa előtt palástolt, de annál ügybuzgóbb magánszerelmi tevékenység kifejtésével vádolta meg. Bugyik kijelentette, hogy a levelet Kelemenné irta. Kelemenné erre beperelte Bugyikot. A perben a járásbíróságon

Balzer György és dr. László Béla irásszakértők megállapitották, hogy a levelet valóban Kelemenné irta.

Eközben a szomszéd kérvényt irt a városhoz, melyben állitólag kérte Kelemenné kilakoltatását s Kelemennét férjehagyott asszonynak minősítette. Kelemenné ekkor beperelte még egyszer és közben szerencsésen kilakoltatták. Ekkor

saját bevallása szerint félnapig átkozódott a feszület előtt,

majd fogadta Bugyik és neje látogatását, akik bocsánatot kérni jöttek. Nem bocsátott meg nekik. Erre ezek alaposan megrakták és távoztak. Most aztán Kelemenné elővette a tollat és irt fejenként két-két levelezőlapot Balzer és László Béla irásszakértőknek a következő szöveggel:

»Boldog öntudattal adom tudomására, hogy Önt vagy megvesztegették, vagy nincs tudása, vagy befolyásolták a névtelen levél nyilvánításánál. Eme három eset közül egy fennáll és ebben az esetben azt gondolok Önről, amit akarok; például azt, hogy Ön ebben az esetben hitvány, utolsó gazember. Legőszintébb lelkiismeretem tudatában maradtam, azaz, ha Önnek ez a kis igazság nem konveniálna, akkor kötelessége a bírósághoz fordulni. Ezt annál is inkább tegye meg, mivel én ugyanezt irásban a bíróságnak is megírtam. Kiváló tisztelettel: Kelemen Antalné, Bujdosó ucca 44.«

Ugyanilyen épületes irásművet küldött a járásbíróságnak is,

aztán kihallgatásra ment a kormányzóhoz. Ott, mint előadta megnyugtatták. Erre nagy szüksége is volt, mivel a jelenlegi tárgyaláson is sikoltozva akarta előadni mondanivalóját.

— Én irtam, mindent én irtam — sikoltozta — és nem is bántam meg, akárhányszor is megírtam és megmondom nekik itt szemükbe is, ha Illavára visznek is! Én harminckét kilóra fogytam, tönkrementek az idegeim, engem agyonvertek Bugyikék és kilakoltattak, mint egy cédát...

— Nana — szól közbe Jeney Sándor dr. elnök —, nézze, itt nem lehet igy viselkedni, mert letartóztatom és levitetem a fogházba. Viselkedjék rendesen.

— Nem tehetek róla — sikoltozik tovább az asszony —, nem én irtam, nem! — ordítja égretárt karokkal. — Én lejártam a lábom és

kinyomoztam, hogy ki irta a névtelen levelet, egy Hajnal uccai vénlány irta, én kérem, hogy Fischof szakértőt hallgassák meg. Neeem iiirrrrtamm — üvölti.

— Mondja — kérdi szeliden az elnök —, nem gyógykezeltette már maga az idegeit?

— Nem, kérem, az én idegeim kitűnően rendbejönnek, majd, ha ez az ügy rendbejön. Afelől tessék nyugodtan lenni.

De most — hördül fel —, most én, elnök úr, én, én, harapni szeretnék.

— No, azért csak várja meg a tárgyalás végét!

A királyi ügyész ezek után felemelkedik és kéri a törvényszéket, rendelje el a vádlott elmeállapotának megvizsgálását. A törvényszék halkan megtartott tanácskozás után eleget is tesz a királyi ügyész felette indokolt kérésének és a tárgyalást elnapolja.

A debreceni első választás törvényszéki epilógusa

Hegymegi Kiss Pál volt országgyűlési képviselő állott a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa előtt szerdán délelőtt felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétségével vádolva. A volt képviselő az elmult választások alkalmával lapjában, a Tiszántulban cikket irt a debreceni ajánlási botrányról s a cikkben többek között azt irta dr. *Visky* Sándor kuriai bíróról, aki a választás főbiztosa volt, hogy az nem tudja milyen szerepet ad neki a törvény és aláveti magát a választási bizottságnak. Majd a későbbi sorokban ilyen kitétel is szerepelt:

Ha a bíró sem tartja magát a törvényhez...

Dr. *Gábor* Jenő felolvasott egy nyilatkozatot, melyben a vádlott kijelenti, hogy bírói mivoltában a sértettet ne makarta bántani, ám ha ez ennek ellenére is kiolvasható volna cikkéből, ezért őszinte sajnálkozását fejezi ki.

A törvényszék úgy döntött, hogy felterjeszti ezt a nyilatkozatot az igazságügyminiszternek és az fog dönteni, vajon megfelelő elégtétel-é ez a sértett számára. A tárgyalást pedig eme döntés leérkezéséig elnapolták.

Radiókészülékei bemutat
Borka és Biró
Villanyszerelés Kossuth utca 8 sz.

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32 12.
Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a ketszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak:

„Kossuth", Lux Arnold, Piac u. 26. „Isteni gondviselés", Széke y Adorjan, Petőfi tér és Teleki ucca sarok. „Csokonai", dr Batáry István, Mester u. 45. „Arpád fejedelem", Mikes Béla, Csapókert, Jánossy ucca 44.

RÁDIÓMÜSOR:

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 7.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — 10.20: Tengerre magyar. (Felolvasás.) — 10.45: „A derékfájás." Irta Moll Károly dr. (Felolvasás.) — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Á.lástalan zenészek szimfónikus zenekara. — 12.30: Hírek. — 13.15: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. — 13.40: K. Bárány Sziszi hegedül (zongorakíséret fel). — 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 16.10: „A dolgozó nő ruházata és otthona." Simon Blanka előadása. — 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: „Baromfitenyésztési tanfolyam", I. r. — 17.30: Müller Béla és cigányzenekara. — 18: Angol nyelvoktatás. — 18.30: Ungár Imre zongorázik. — 19.10: A „Száz könyvsorozatban" Kosztolányi Dezső beszél Jókai „A kőszívű ember fiai"-ról. — 19.25: Az Operaház előadásának ismertetése. — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Tanhäuser". — 20.30: A rádió külügyi negyedórája. — 22.00: Hírek, időjárásjelentés. — 23.15: Közvetítés a Newyork kávéházból, Sándor György szalon- és jazz-zenekarának műsora. — 0.05: Hírek.

Budapest II.

17.05: „Ami a riportból kimaradt." Gyenes Rózsa előadása. — 18.05: Müller Béla cigányzenekara. — 18.35: „Trecento s quatrocento festők a Szépművészeti Múzeumban." Farkas Zoltán előadása. — 19.35: „Xantippe férjhezmegy." Tamás István elbeszélése. — 20.15: „Filmdalok." Hanglemezek. — 21.15: Hírek.

— **A Debreceni Reform Társaság** ma, csütörtökön d. u. 6 órakor tartja összejövetelét a Bika Bocskay-termében.

x **Irodaáthelyezés.** Dr. Scheiner István ügyvéd irodáját Miklós u. 4. sz. alól áthelyezte Vár u. 2. sz. alá (Csapó u. és Vár u. sarok, Wiener-ház). Telefon 29-47.

— **A Debreceni Orvosegyesület** november 7-én, csütörtökön délután 6 órakor, a belklinika tantermében tartja V. Tudományos ülését. Tárgysorozat: Bemutatások: 1. Töró Imre: Veleszületett vesehiány érdekes esete. 2. Ökrös Sándor: Rendellenes fejlődésű epehólyagok pathologiás kihatása. — Előadás: 3. Hüttl Tivadar: A tüdővérrög emboliák és az időjárás közötti összefüggés. I. rész. (Vetítéssel.)

— **A Debreceni Hetet még mindig elszámolják.** Tudvalevően a város a debreceni Hét költségeiről szóló elszámolást felterjesztette jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz. Most érkezett le a felterjesztés azzal, hogy egyes tételekre vonatkozóan legyen a város felvilágosító jelentést. A polgármester most ezt a jelentés megtette.

Őszi frizura ujdonságok
Kolozsvárynál Dégenfeld tér 2

— **A Magyar Mérnök és Épitész Egyiet** debreceni osztálya november 11-én, hétfőn d. u. 6 órakor megkezdi a Déri-múzeumban előadásai sorozatát. Mint a multban, most is a nagyközönséget érdeklő kérdést választott az előadás tárgyául. Balogh Kálmán mérnök tart előadást a Tiszántúl aszálymentesítő vízi műveiről. Előadásában levezeti, hogy mi az aszály oka, hogy segíthetünk a szárazságon, milyen legyen a gazdaságos öntözőmű, hogyan lehet az aszálymentesítő víziműveket megtervezni. E kérdések Debrecen nagyközönségét közelebbről érdeklik, — ezért a belépődíj nélküli előadásra minden érdeklődőt szívesen lát a Mérnök Egylet.

x **Dr. Gács Jenő** orvos rendelőjét a Csapó uccai Wiener-házba, Vár uccai bejárat, áthelyezte.

x **A háború kitörhet.** — a Wyler óra nem törhet. Törhetetlen, vízhatlan. Kapható kizárólag Halász ékszerésznél.

— **Divatrevü az Arany Bikában.** A báró Vay Lászlóné védnöksége alatt működő nyomorenyhítő akció javára f. hó 10-én délután fél 5 órakor nagyszabású divatrevü lesz az Arany Bika szálló üveg- és Bocskay termében. — A rendezőség mindent megtesz, hogy a közönség igényét minden tekintetben kielégítse. Az őszi és téli divatújdonságokat fokják felvonultatni, amelynek minden egyes darabja látványosság lesz. — Felkérik Debrecen közönségét, hogy a divatrevü sikerét megjelenésükkel emeljék, mert ezzel maguknak egy kellemes délutánt és a szegényeknek néhány fillért juttatnak. A divatrevün, mely tánccal van egybekötve, a zenét az ismert Érdy-Lucy-Gyárfás trió szolgáltatja.

x **Vecsey Antal áll. vizsgázott** *fogász* fogászatát Piac ucca 44 alá helyezte.

x **Cserépkályhák** nagy választékban Gönczy kályhásmesternél, Csapó u. 19. Telefon 25-68. Cserépkályhák átrakását, tisztítását — Hardtmuth és hazai tüzelésre jutányosan vállalom.

„LUJZA"
fűzőszalonomat november elsejétől Wiener-palotába (Csapó és Vár ucca sarok) félemelet helyezem át.

Egyházi élet

Kulturdélután lesz a szoboszlói uti kath. elemi iskolában e hó 10-én, vasárnap délután fél 4 órakor. Ez alkalommal fog bemutatkozni az ujonnan megalakult kath. népszövetségi leánykör. Minden érdeklődőt szivesen lát és vár a vezetőség. Halász Ferenc ker. elnök.

Mesedélután. A Csapó uccai egyházrész Szappanos u. 16. sz. a. gyülekezeti otthonában november 9., 10. és 11-én mesedélután lesz, előadasra kerül Jancsi és Juliska táncos, dalos mesejáték. A mesedélután d. u. 3 órakor kezdődik.

Társasvacsora a Homokkertben. Annak emlékezetére, hogy a homokkerti templom elkészült és november 10-én a felavatása megtörténik, az Olvasó Egyletben vasárnap este társasvacsora lesz. Az izletesen elkészített pörköltvacsora hozzávalókkal, bor nélkül, személyenként 60 fillér. Akik ezen emlékezetes társasvacsorán részt kívánnak venni, sziveskedjenek Barcsay Lajos egyleti gazdánál előjegyezni.

Dr. Révész Imre egyetemi tanár előadása Kálvin Jánosról. A Csapó uccai egyházrész által november 17-én, vasárnap este fél 7 órai kezdettel rendezendő kulturestén dr. Révész Imre egyetemi tanár Kálvin Jánosról tart előadást. Énekel dr. Révész Imréné és a Dóczi tanári képzőiont zet kis én k ara.

— **Sándor Lajos régi bűne.** Az osztalosok hirhedt csalója, aki jelenleg az ügyészség fogházában ül, Rácz János, Késes ucca 8. szám alatt lakó gyümöleskereskedőtől egy kabátot és kalapot kért kölcsön rövid időre, de »elfelejtette« visszaadni. Sándor Lajos azt állítja, hogy a nevezett holmikat elloptak tőle. Az eljárás folyik.

— **Figyelem!** Uridivatszabóságomban már 45 P-től készítek saját szövetanyagomból öltönyöket. Saffel Imre úridivatszabó, Kígyó u. 12.

— **A frontharcosok bajtársi összejövetele.** Az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportja 12-én tartja szokásos havi összejövetelét a Frontharcos Otthon összes helyiségében. Kimagasló momentuma lesz a jövő héten kedden este 8 órakor megtartandó összejövetelünknek — melyen úgy a tiszt, mint altiszt és legénység bajtársak is résztvesznek — dr Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár bajtárs előadása. Elnökség.

— **Ellopták a pénztárcáját.** Tarján Zsuzsánna, Lorántffy ucca 42 szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy szerdán délelőtt a Rákóczi uccai piacon ellopták a pénztárcáját, melyben fontos iratokon kívül 44 pengő készpénz is volt. A zsebtolvajt keresik.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 NOVEMBER 7. HÉTFŐ. Rendes lapszünet.

1915 NOVEMBER 7. VASÁRNAP. Csapataink Nist és Kraljevot elfoglalták és 3000 szerbet ejtettek foglyul a Morva völgyében. A montenegrói főhadiszállást áttörtük. A Strypa menti harcokban 6000 oroszt ejtettünk foglyul. A francia arcvonalon állóharcok folynak. Az olasz fronton is aránylagos csend van, csak a San Martino szakaszon voltak közelharcok.

Jánosi Zoltán és többi törvényhatósági bizottsági tag fellebbezést adott be a városi tanácsnak ama határozata ellen, hogy a város a nyomdavállalat kiadásában napi lapot indít.

Debrecenfalva létesítése érdekében nagysikerű hangverseny volt, amelyen P. Nagy Zoltán, Weszprémi Andor, akik a hangversenyt adták, Márk Endre polgármester, Halassy Mariska, Oláh Gábor, Mácsay Sándor vezénylete alatt a Városi Dalárda szerepelt.

Az ügyvédi kamara és az ügyvédszövetség felolvasó ciklusát dr. Balázs Bertalan nyitotta meg. Az első előadást dr. Hubert Ottó törvényszéki tanácselnök tartotta meg.

Ferenc Salvator főherceg Keleti Izsó tanácsosnak, Weér Györgyné Ugron Margitnak, Csanak Józsefné Luschich Margitnak, Tóth Istvánné Mayer Olgának, Tüdős Jánosné Kálmánczhelyi Irénnek a Vörös Kereszt II. o. díszjelvényét adományozta a hadiékítményekkel.

A tudományegyetem büntetőjogi szemináriumában Pető Pál rendőrfogalmazó, Markovits Lajos és Nizsalovszky Endre IV. éves joghallgatók tartottak értékes előadásokat.

1925 NOVEMBER 7. SZOMBAT. A Corinthian díj döntőmérkőzésére a DVSC csapata a Szak ellen így állott össze: Farkas, Molnár, Szolárszky I., Kántor, Szolárszky II., Horváth II. Vincze III. Polaneczky I., Vampetics, Polanetzky II., Mertin.

x **Cipőüzletemet** Nagyvárad ucca 10. alá helyeztem. Ezáltai áruimat olcsón árusítom. Nagy János, cipészmester.

Futóhomoki faiskolájából edzett, dusgyökérzetü gyümölcsfacsemetéinek, bor- és különleges szőlővesszőinek szállitását megkezdte és kivánságra minden érdeklődőnek árjegyzéket, árajánlatot, telepitési terveze et dijtalanul küld: **Gróf Károlyi Lajos gazdasága,** Uzovicstelep, Pestmegye. Posta, távirda, vasutállomás helyben.

x **Ujonnan felszerelt** fűszer-, csemegeüzlet megnyílt Wiener-palotában. Grünberger és Glück.

x **Mint minden elterjedt márkacikket,** egyesek a Schmoll-pasztát is próbálják elhasznált dobozok újra töltésével hamisitani. Ezért csak olyan Schmoll-paszta dobozok kerülnek forgalomba, melyek pasztafelületén »Valódi Schmoll-Pasta évekig eláll« bélyegzés látható. E megjeölés garancia az áru valódiságáért. Miután pedig valódi Schmoll-Pastánál elváltozás évek alatt sem fordulhat elő, hamis áru keresése felesleges.

— **Tűzifa a frontharcosoknak.** A polgármester a frontharcos otthon részére téli tüzelőül 16 köbméter tűzifát utalt ki.

— **Szenzációs modellcipők érkeztek.** Neumann, Svetits palota. Olcsó árak. »Takarékosság« vásárlási helye.

— **Magas homlok — magas intelligencia?** Ales Hrdlicka dr., az amerikai nemzeti múzeum antropológusa elhatározta, hogy tudományosan megvizsgálja, vajjon igaza van-e annak az általános vélekedésnek, amely szerint a magas homloknak magasfokú értelem felel meg. Rengeteg homlokmérést végzett. A legmagasabb homlokot — az eszkimóknál találta. Második helyen az amerikai négerek állanak. Az indiánok homlokának magassága is nagyobb, mint Amerika fehér lakóié. A fehér emberek közt a homlokmagasság terén az írek vezetnek. Utánuk következnek az angolok és németek. Hrdlicka megmérte a legkiválóbb amerikai tudósok és egy sereg egészen jelentéktelen ember homlokmagasságát is — és semmi különbséget nem talált az átlagos számban.

Lakót
szeretne házába?

Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

TOROCZKAI OSVALD KIÁLLITÁSA

Már csak négy napig marad nyitva a Déri-múzeumban Toroczkai Osvald gyüjteményes kiállítása, amely iránt az elmult héten óriási érdeklődés nyilvánult meg. A tárlatot, nagy sikerére való tekintettel, november 10-ig hosszabbították meg, úgy hogy vasárnap este zárul.

Az a nagy érdeklődés és elismerés, amellyel a közönség a kiállítást fogadta s amely a megnyitás napjától folyton nőtt, igazolja, hogy a szép és nemes művészetnek mindig akadnak őszinte barátai.

A kiállítás mindennap d. e. 10—1 és délután 4—7 óráig van nyitva. Belépődij nincs.

SZINHÁZI MÜSOR:

PÉNTEK este: **120-as tempó.**

SZOMBAT d. u. fél 4 órakor zóna helyárakkal: **Történnek még csodák.** — Este: **Ének a búzamezőkről. (Ujdonság bemutató.)**

VASÁRNAP d. u. fél 4 órakor: **120-as tempó.** (Olcsó helyárakkal.) — Este: **Dolly.** (Operett repriz.)

HÉTFŐ este: **Ének a búzamezőkről.** (A. 5. bérlet.)

KEDD este: **Ének a búzamezőkről.** (B. 5. bérlet.)

SZERDA d. u. fél 4 órakor ifjúsági: **Liliomfi.** — Este: Ligety József rendezésében: **Dándin György.** (C. 5. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK d. u. fél 4 órakor zóna: **Alexandra.** — Este: **120-as tempó.**

SZOMBAT este: **Dobay Liviával** a főszerepben: **Pillangókisasszony,** opera.

Ilyen siker még nem volt!

Még két este: MA (csütörtök) és HOLNAP (péntek) este

120-as tempó

a vígjátékok vígjátéka kerül szinre!

MA (csütörtök) délután **ZÓNA!** MA (csütörtök) délután

Történnek még csodák!

Halló! Halló! Halló! Halló!

Szombaton este! Szombaton este!

A tanyai magyar lélek rapszódiája:

Ének a buzamezőkről

BETHLEN B. LÁSZLÓ KITÜNTETÉSE

Szép kitüntetés érte Bethlen B. Lászlót, a Csokonai-színház kitűnő karnagyát. Bethlen B. László a kormányzó Budapestre történt bevonulása 15. évfordulójára felajánlotta az államfőnek saját szerzeményü Horthy-himnuszát. A művét a kormányzó elfogadta és a kabinetiroda útján legfelsőbb köszönetét nyilvánította a szerzeményért.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 6-án, szerdán, a következő bejelentések történtek:

Születések: Varga Imre kerékgyártó, fiu Imre; Vizi György napsz., leány Anna; Papp Imre napsz., leány Etelka; Pollák Simon m. tisztv., leány Magda; Balogh István kocsis, leány Róza; Dombi Imre kondás, fiu Sámuel; Orbán János kocsis, fiu János; Székely József fm., leány Erzsébet; Czeglédi Sándor fm., fiu Sándor; Mészáros József napsz., fiu István; 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

Eljegyzés: Csáky Béla gazdálkodó—Szele Margit; városi tisztviselőnő.

Házasságok: Csiha Sándor soffőr—Kovács Etelka; Nagy Bálint gazdálk.—Sándor Zsuzsa; Besenyei János kisbirt.—Simon Erzsébet; Kovács Imre fm.—Buglyó Borbála; Holika András ápoló—Pintér Margit; Javoránszki József egyetemi raktárnok—Dimitrovics Eleonóra.

Halálozások: Tóth György g. kath., 55 éves, Bujdosó u. 5. Mandel Kornél izr., 63 éves, Simonffy u. 55. Özv. Jándi Istvánné ref., 82 éves, Pozsonyi u. 19. Csuloros Károly ref., 3 hónapos, Kisvárda. Eszenyi János ref., 2 hónapos, Pallag. Kovács Róza ref., 21 éves, Hunyadi u. 10.

KÖZGAZDASÁG

AZ ENYHÉBB IDŐRE ÉS ESŐHIREKRE OLCSÓBB A GABONA

Határidőüzlet:

Búza: márciusra 18.18, 15, 12, 10, 16, 11, 13, 12, 16, 10, 07, zárlat 18.06—09, máusra 18.25, 30, 27, 30, 29, 27, 26, 30, 26, 24, zárlat 18.24—25.

Rozs: márciusra 16.16, 18, zárlat 16.12—14.

Tengeri: májusra 15.75, 77, 75, 73, zárlat 15.73.—75.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 18.15—18.40, 78 kg 18.30—18.50, 79 kg 18.45—18.70, 80 kg 18.60—18.80, tiszai 77 kg 17.60—18.05, 78 kg 18.05—18.20, 79 kg 18.20—18.35, 80 kg 18.30—18.45.

Rozs: 15.90—16.10, takarmányárpa 17.00—17.30, tengeri 15.50—15.60.

A készáruvásáron búza és rozs 15—20 fillérrel, zab 5 fillérrel olcsóbb, tengeri nem változott.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.60—16.90, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.05—341.05, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 schilling 80.00—80.70, 100 frank 110.70—111.65.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 17.30—17.00, rozs 14.50—14.20, árpa 16.60—16.50, zab 16.00—15.80, tengeri új, szemes 16.00—15.00, csöves 12.00—11.80, lucerna 10.50—10.30—10.10—9.50—9.00—8.20 széna 8.20—7.70, lóhere 8.00—7.60, bükköny 8.50—7.20, alomszalma 2.00—1.60, rozsszalma 2.80—2.50, zsúpszalma 3.00—2.80, lencse 8.00, cukorrépa 2.80—2.50—2.40, takarmányárpa 200—1.80.

A nevető holttest

Különös történet. Irta: Vécsey Leó

(3)

A következő apróbetűs szöveg azután hírül adta, hogy az előadás pénteken délelőtt 10 órakor lesz az élettani intézet laboratóriumában s hozzátette hogy Berk professzor közel két évtizedes kutatásainak leszürt eredményét foglalja össze értekezésében, amellyel teljesen zárt körben, sajtó és tudományos világ kiválasztottjai számára olvas fel és amelyet eredeti filmfelvételekkel fog kísérni. Aztán vastag betűk ordítottak:

— »Az előadáson csak számozott, névre szóló meghivóval szabad részt venni. Mindenki hozzon magával fényképes, személyazonossági igazolványt. Pontos megjelenést kérünk, mert az előadás tartama alatt az ajtókat lezárjuk.«

A fiatal rendőrfogalmazó élénken magyarázta:

— Ez volt az az előadás, amely közben, körülbelül déli egynegyed tizenkettő tájban a a szerencsétlenség történt. Valószínüleg tűz támadt a filmfelvevő gépházban és pánik keletkezett a becsukott ajtók mögött. Az emberek tépték, tiporták egymást, a celluloid szalag, amely nem volt preparálva, robbanásszerüen égett a lángok gyorsan terjedtek. Az erős füstben sokan eszméletüket vesztették és a tűz elvégezte a többi. Körülbelül így rekonstruálható a tömegszerencsétlenség! Maga Berk professzor, bevezető előadása után, mikor a vetítés kezdődött, nyomtalanul eltünt. Meghalt a gépkezelő és a laboratóriumi szolga és huszonkilenc meghivott. A hatvan meghivó címzettjei közül ugyanis huszan nem mentek el az előadásra — és pusztán ennek köszönhetik, hogy életben maradtak.

— Ez a borzalmas! — bólintott az idősebbik rendőrtisztviselő. Az áldozatok szinte példátlanul nagy száma.

Szilveszter fogalmazó újabb iratcsomót terített a hivatalfőnöke elé.

— Itt van az áldozatok névsora, a hozzátartozók vallomásaival és a bonczolási jegyzőkönyvekkel együtt.

— Irtózatos, — mormogta a rendőrfőtanácsos, miközben szeme végigfutott a hosszu, szomoru névsoron.

Elsőnek Berk Medárd dr. egyetemi tanár szerepelt a sorban, mert a vizsgálat első órájában úgy gondolták, hogy feltétlenül ő is az áldozatok között van. Csak amikor a holttestet agnoszkálták, akkor derült ki, hogy a professzor nincs köztük és az előadás közepétől senki sem látta. Megkezdték tehát a nyomozást az eltünt professzor után.

Berk professzor nevét követte a többi áldozat felsorolása. Következett Koda Paulus dr., az alig harminckilenc éves, de már is világhíres sebészprofesszor, aki fiatal feleségét és két apró árvát hagyott itt. Majd a nyolcvan esztendős Habor professzor, a nagy ázsiakutató és nyelvész, aki minden uj tudományos eredmény fiatalos rajongója és lelkes hive volt. Henry Stett egy ötvenhét éves francia tudós, aki vendégségben volt Berk professzornál. Két fiatal segédtanár, Kardaff doktor és Tiser doktor az egyik huszonhat, a másik harmincnégy esztendős s mindkettő nős és családos. Két egyetemi magántanár, a jónevü Fönson tanár és Lagmár doktor, Berk professzor egykor, kitüntetéssel végzett tanítványai. Mindketten nőtlenek, akik tüzbe-vízbe mentek volna mesterükért.

A rendőrfogalmazó, aki mormogó hangon olvasta fel a száraz adatokat, most egyszerre felnézett az adatokból:

— Ennyien képviselték a tudományos világot, — jegyezte meg élénkebben. — A fel nem használt húsz meghívó ugyanis tulnyomó részt akadémikusok és egyetemi professzorok nevére szólt. Ezek közül nagyon sokan elmaradtak. Nem jelent meg az előadáson a kultuszkormány megbizott képviselője sem. A többi meghívó a napilapok szerkesztőségeinek a címére ment. Ezeket természetesen egytől-egyig felhasználták.

— A sajtónak rettentő vesztesége van — bólintott az idősebbik rendőrtisztviselő.

Valóban minden újság elküldte a maga jónevü munkatársát az érdekesnek igérkező előadásra, sőt az egyik országosan népszerű, déli napi újság Saulus Virgilt, a nagynevü regényirót rendelte ki alkalmi tudósítónak. Az iró, az előadás előtt, hangulatos és kimerítő interviuut is csinált Berk professzornál. Az interviuról készült jegyzetek — éppen úgy, mint a tudós professzor, minden kísérletéről készült, feljegyzés, munka alatt álló könyvének egész anyaga, továbbá a filmek kópiája és negatívje egyaránt — benn pusztult a megdöbbentő méretü tűzkatasztrófában.

— Alig van tudományos épület, vagy szerkesztőségi épület, — jegyezte meg csendes, egyszerű hangon Szilveszter rendőrfogalmazó, — amelynek falán gyászlobogót ne lengetne a szél. S ahány hirtelen halál, annyi megrázó tragédia a szerencsétlen sorsú tudósok, irók és újságirók nagyszámu családja körében.

— Csupa intellektuel ember az áldozat? — kérdezte a rendőrfőtanácsos.

— Nem. Nem, mindenféle más ember is akad közöttük — hangzott a félénkülő válasz az aktacsomók mögül. — Ez ebben a legérthetetlenebb! Hogy kerül például ide Metz János nevü napszámos, egy fovottmultú, elzüllött ember, aki régebben cukrászmester volt, de az ital lejtőre kergette? Vagy Kohen Izsák menházi ápolt, toprongyos, züllött figura, volt konzervgyári munkavezető. Ezek is az áldozatok között vannak éppen úgy, mint ez az Ender nevü levitézlett öreg balett mester, aki szintén névreszóló meghivót kapott.

— Érthetetlen! — vonogatta a vállát a rendőrfőtanácsos is, figyelmesen lapozva az akták között. — Szinte az az érzése az embernek, hogy aki a meghivottak névsorát összeállította, halálos ítéletet hirdetett ki a kiszemeltek között. Ha mi is ott lettünk volna a meghivottak listáján, most a mi nevünk is itt szerepelne ebben a jegyzőkönyvben keresztttel megjegyezve.

Az idősebbik rendőrtisztviselő megborzongott és szeme előtt felvillant, kislány szőke, bodros fejecskéje. Sietve tovább lapozott tehát az áldozatokra vonatkozó aktákon és uj iratcsomó felé nyult. Nem hallotta, vagy nem akarta meghallani, ahogy fiatalabbik társa valami olyat mormogott, hogy ő az élete árán is szivesen ott lett volna a filmvetitéssel kisért előadáson, ami mögött valami borzalmas titok lappang...

IV. FEJEZET.

VÉRFAGYASZTÓ SEGÉLYKIÁLTÁS.

Szilveszter fogalmazó készségesen segédkezett a terhes aktacsomó rendezésében:

— Parancsolj, főtanácsos uram, ez itt a helyszini kihallgatások jegyzőkönyve, ez pedig a tűzvizsgáló bizottság jelentése, — magyarázta buzgón.

— Nem valami sok világlik ki belőlük!

— Mégis, mi a tényállás?

Folytatjuk.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

KIRÁLY KÁVÉ
MÉGIS A LEGJOBBAK
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ
ELŐTT PÖRKÖLIK.
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

HÁZASSÁG

Férjhezmenne
36 éves nagyotthalló leány házzal háromezerrel nyugdijjogosulthoz 50-ig. Teljes című leveleket »Gyermekszerető« jeligére. 2978

Megnősülne
kilenc éve fennálló kitünően menő iparvállalat 29 éves izr. tulajdonosa, keres hozzáillő leányt, esetleg fiatal özvegyet. — Vallás nem akadály, 10—15 ezer pengő hozománnyal. Leveleket: »Nem szanálás« jeligére a kiadóba kérek. 2983

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

Uriszabósághoz
jó kézimunkás lányok és férfiak felvétetnek. Piac 41. Grünfeld műhely. 2975

Nagyvásárra
önálló textil eladót keres Feuer Divatház, Csapó u. 26. 2974

Jóravaló
leány vagy asszony állandó mindenesnek kerestetik. Jelentkezni 9—3-ig. — Szent Anna 34. 706

Ügyes
kifutóleány felvétetik. Nemes cipőüzlet. 2385

Ügyes
jómegjelenésű fiatal segéd felvétetik Roth Jenő fűszerkereskedésében, Szent Anna utca 51. 2386

Megbízható
munkásokat azonnal felveszünk. Honig sóraktár, Vár utca 7. 2386

Ügynököt
Mikulás-fejek eladására felveszek. Érdeklődni Piac u. 42. Lakásberendezőnél, az udvarban. 690

Feltétlen
tisztességes bejárót felveszek. Kossuth 67., III. ajtó. Jelentkezni 9 órától. 685

ÁLLÁST KERESŐK

Intelligens
magános megbízható középkorú izr. nő házvezetői állást keres magános úrnál. Cím a kiadóban. 2963

OKTATÁS

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8 pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Kossuth u. 41. 543

ÜZLETEK

Kiadó
Vígkedvű Mihály u. 6. sz. jóhírű régi pékműhely felszereléssel, lakással dec. 1-ére. Értekezni ugyanott: Kovács háztulajdonosnál. 2953

Deák Ferenc
és Erzsébet ucca sarkán üzlethelyiség esetleg megosztva is kiadó. 2803

KIADÓ LAKÁS

Különbejáratú
garantáltan tiszta szerenyebb bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Cím a kiadóban. 2240

Egy
udvarranyiló szoba, konyha, előszoba mellékhelyiséggel, fix fizetéses gyermektelen házaspárnak — vagy magányosnak kiadó. Megtekinthető csak délután. Apaffy u. 32. sz. 2617

Tiszta
udvari szoba, fürdőszoba használattal olcsón kiadó. Széchenyi u. 12., az uccai lakásban. 4026

GARANTÁLTAN
tiszta bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Püspöki palota I. kapu, hátul az udvarban Érdeklődni a házmesternél. 2392

Elegánsan
bútorozott különbejáratú szoba központban fürdő szoba használattal, esetleg ellátással kiadó Piac 45/47. I. em. 2-es ajtó. 2965

Szép
tiszta, száraz pincelakás józanéletű házmesternek kiadó takarításért november 15-re. Lehetséges előbb is Apaffy ucca 20. 696

Parkettes
uccai bútorozott szoba kiadó. Hartmuth-kályha. — Piac u. 77., I. 4. 709

INGATLAN

Többrendbeli
kisebb-nagyobb ház ingatlan jutányos áron előnyös feltételek mellett eladó. — Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u. 81. 2889

Nyilastelepen
Márton Kálmán ucca 38. szám alatti sarok üzletház, melyben korlátlan italmérés, fűszerüzlet és a Nép kör helyisége van, eladó az vebb a helyszinen a tulaj üzletekkel együttesen. Bő donostól tudható meg. 1765

Kétemeletes
sarok bérház jómenetelű fűszerüzlettel, — korlátlan italméréssel, háromszobás berendezett lakással más foglalkozás és elköltözés miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 2941

ELADÁS

Rádió,
nagyteljesítményű, 2+1 lámpás készülék 200—2000 mtrig való vételre teljesen jó karban, polituros rezonáns lapra szerelt Orion 9405-ös dinamikus hangszóróval eladó. Csigekert ucca 10. 4602

Zsolnay
hamutál, csiszolt likőrkészlet, festmények, szőrmék, ezüst desszert, kompótkészlet, lisztesláda, zsirosbödön, gázkályha, keménytoldalék, vasüst, csincsilla olcsón eladók. Zöld filc. Ornsteinné, Rákosi Jenő u. 5. 2928

Faigalambok
túlszaporodás és helyszüke miatt mélyen le zá'ított árban eladók. Apaffy ucca 20. sz. 675

Sírbolt
Köztemetőben és mindenfele sírkövek olcsón eladók, Hunyadi ucca 14. Sírkőüzlet. 2804

Portál,
redőnyök, üvegfalak, puld olcsón eladó. Lu tig, Eötvös u. 87. 2876

Modern
háló, ebédlő, bőrgarnitúra, rádió, antik íróasztal, varrógép, hármas szekrény, — festmények, henceserek eladó. Degenfeldtér 8. 2966

Hat drb.
fiatal hízott malac eladó. Márton Kálmán ucca 80. szám. Kovácsműhely. 697

Eladó
két nagy szőnyeg. Simonyi út 5. 704

Hintaszék,
márványlapok, hencser, divány, siffon, ágy, asztal, konyhakredenc, ebédlőkredenc, kályhák, tüzhely, másbutorok olcsón eladó. Hatvan ucca 27. 2976

Szalongarnitura
hibátlan, priváttól olcsón eladó. Szentanna ucca 54. 4. ajtó. z z 2982

Eladó
kisborjas fejőstehenek, téli kabát, frakk, szmoking. — Vidékre keresek megbízható jól főző mindenest. Rákóczi u. 10. 707

Eladó
féregmentes barna mahagóni hálószobabútor, kályhavédő. Barna 11. 707

Szalongarnitura,
hibátlan, priváttól olcsón eladó. Szent Anna ucca 54. 4. ajtó. 2982

VÉTEL

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát legmagasabb áron vesz Sretter János ékszerész, — Batthyány u. 1?. 2637

Használt
bútorokért, zálogjegyekért, varrógépért a legmagasabb árat fizetek. Hívásra házhoz megyek. Csapó 6., udvarban. 2891

Búzaaljat,
repcealjat, köles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 1394

Pengős
és félpengős regényeket megvételre keres Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. Rózsavölgyi és Nádor 1936. évi albumai már kaphatók ugyanott. 2971

Veszek,
eladok, elcserélek mindenféle használt butort, hivásra házhoz azonnal megyek, Hatvan 27. 2977

Vagyonmentő,
Hunyadi u. 18. Veszünk villanymotort, férfi varrógépet, tűzőgépet, rőfös berendezést, csillárt. 2384

AJÁNLAT

Harisnyatalpalást,
mindennemű varrást, javítást olcsón készítek háznál és Eötvös ucca 102. Ugyanott bútorozott szoba kiadó. 2962

Olcsó cipők!
Kevés költséggel udvarban nyitottam meg üzletemet, ahol a **legjobb minőségü cipőket feltünő olcsó árban** árusitom! Igyekezzen meggyőződni, hogy **hirdetésem nem nagyhangu reklám,** hanem **valóság.** Duplatalpu **iskolacipoimre** külön felhivom a szülők figyelmét. **Burger István** Piac ucca 42. (Pannonia-udvar.) 2560

Többszáz
kötött mellényt alkalmi áron vettem, eddig még nem létezett áron dobom piacra. Steuer Divatházban, Csapó u. 10. 1977

Fleischer Anna
kalapszalonját megnyitotta (Wiener-palota). Modellek már 2 pengőtől, alakítás 68 fillér. 2841

Sajátterméső
tokajhegyaljai óborok állandóan kaphatók literenként is 66 fillértől kezdve. Szent Anna u. 29. 667

Húsfüstölés
olcsón, pontosan, kifogástalanul, Teleki ucca 88. szám alatt. 2979

Poloskairtást,
molyirtást cyángázzal, lakások vizsgálását, valamint bútordarabok, ruhák bundák és szőnyegek darabonkénti cyánozását, szállítását saját helyiségemben törvényes felelősséggel végzem. Poloska-, svább és patkányszer kapható. — Nánássy, Kossuth ucca 47. sz. 220

Izzólámpa
ismét olcsóbb lett: 5—25 W-ig 96 fillér, 40 W-os 1.10 fillér **Neumann** rádió-, csillárüzletében, Piac 27. — Rádiókölcsönzés. T.: 11-27. 2877

LUDTALPA VAN?

Csináltasson cipőt Griczmannál, ki 40 év óta orvosilag elismert speciálista gyógycipész. **Piac u. 20.**

Ráfvasak,
tetőbádog, takaréktűzhelyek, síngerendák kaphatók. Öcskavasat legmagasabb bárban veszek. Fischer Csapó ucca 89. Telefon: 28—59. 1195

ELLÁTÁS

HUNGARIA-PENSIO
Piac ucca 59. szám alatt megnyilt. Kitünő konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták.

Elsőrendű
kóser házikoszt bentétkezésre és kihordásra olcsón kapható. Széchenyi ucca 18. Özv. Bleierné. 2940

KÜLÖNFÉLE

Költözködésnél
eltörött dísztárgyakat olcsón szakszerüen javítok. Villanyégőket cserélek és olcsón árusitok. Rádiók, csillárok bámulatos olcsón. **Bárány rádioszaküzlet,** — Szent Anna u. 1. 2752

Poloskairtást
cyángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végez **Csala, Rákóczi u. 9.** 2141

Budapestre
költöztetést, áruk fel-, leszállítását — legolcsóbban vállalom gumikerekü kocsival. Szabó Kálmán u. 55. 2952

Vasárnap
fél 12 órakor egy középnagyságú fekete pulikutya a Simonyi út környékén elveszett. Megtalálóját kérem, hogy Magoss György tér 13. szám alá küldje vissza, hol jutalomban részesül. 2937

Fuvott
gumis stráfszekérrel költöztetést sertészszállitást vállalok helyben, vidékre Steiner Lajos, Arany János u. 7. 2981

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **Thury Levente.**
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott: a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kör-